

ՄԱՄՈՒԼԻ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ք. Երևան

06 օգոստոսի 2020 թվական

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍՈՑԻԱԼ-ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԸ
2020 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈՒՆՎԱՐ-ՀՈՒՆԻՍԻՆ**

ՄԱԿՐՈՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

2020 թվականի հունվար-հունիսի արդյունքները բնութագրող հիմնական ցուցանիշները

	Չափի միավոր	2020թ. հունիս	2020թ. հունիսը 2019թ. հունիսի նկատմամբ, %	2020թ. հունիսը մայիսի նկատմամբ, %	2020թ. հունվար-հունիս	2020թ. հունվար-հունիսը 2019թ. հունվար-հունիսի նկատմամբ, %
Տնտեսական ակտիվության ցուցանիշը	%	x	92.5	114.8	x	95.3
Արդյունաբերական արտադրանքի ծավալը	մլն.դրամ	160 349.8	97.6	106.3	895 952.1	101.5
Գյուղատնտեսության համախառն արտադրանքի ծավալը	մլն.դրամ	x	x	x	239 967.3	101.7
Շինարարության ծավալը	մլն.դրամ	28 317.8	76.7	121.6	105 779.6	76.6
Առևտրի շրջանառությունը	մլն.դրամ	235 763.2	87.6	114.3	1 262 458.8	88.9
Ծառայությունների ծավալը (առանց առևտրի)	մլն.դրամ	143 505.4	84.1	108.2	861 686.7	93.6
Մպառողական գների ինդեքսը	%	x	101.7	98.6	x	100.5
Էլեկտրաէներգիայի արտադրությունը	մլն.կՎտ.ժ	556.0	86.3	96.6	3 802.1	104.4
Միջին ամսական անվանական աշխատավարձը ¹	դրամ	182 200	101.5	99.7	186 410	105.4
Արտաքին առևտրաշրջանառությունը	մլն.դոլար	584.2	89.8	113.7	3 134.2	89.3
	մլրդ.դրամ	281.3	x	x	1 514.1	x
<i>այդ թվում՝</i>						
արտահանում	մլն.դոլար	221.2	99.5	114.7	1 108.7	93.5
	մլրդ.դրամ	106.5	x	x	535.6	x
ներմուծում	մլն.դոլար	363.0	84.8	113.1	2 025.5	87.1
	մլրդ.դրամ	174.8	x	x	978.5	x

1. ԻՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

1.1. Ազգային հաշիվներ

1.1.1. Տնտեսական ակտիվության ցուցանիշ, 2020թ.

Ամիսները	Շղթայակապ ինդեքսներ, % 2017=100 ²	Շղթայակապ ինդեքսներ սեզոնային ճշգրտումով ³ , % 2017=100	Շղթայակապ Ինդեքսներ, % 2018=100 ²	Նախորդ ամսվա նկատմամբ, %	Նախորդ ամսվա նկատմամբ, սեզոնային ճշգրտումով ³ , % [*]	Նախորդ տարվա նույն ամսվա նկատմամբ, %	Նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջանի նկատմամբ, աճողական, %
1	2	3	4	5	6	7	8
Հունվար	81.4	120.8	77.1	52.4	103.7	109.3	109.3
Փետրվար	88.7	115.3	83.9	108.9	95.4	109.2	109.2
Մարտ	89.2	113.5	84.5	100.7	98.5	95.9	104.3
Ապրիլ	77.7	97.6	73.6	87.1	86.0	83.7	98.7
Մայիս	88.1	99.3	83.4	113.3	101.8	87.2	96.1
Հունիս	101.1	101.3	95.7	114.8	102.0	92.5	95.3

¹ Միջին ամսական անվանական աշխատավարձի ցուցանիշի հաշվարկում (ապրիլից սկսած) ներառվել են նաև այն կազմակերպությունների տվյալները, որոնք COVID-19-ի հետևանքով աշխատողների *մի մասին կամ ամբողջությամբ ուղարկել են չվճարվող հարկադիր պարապուրդի վերջիններիս աշխատանքային գործունեությունը չի դադարեցվել, սակայն չեն վարձատրվել:*

² Շղթայակապ ինդեքսների ժամանակագրական շարքերը հնարավորություն են տալիս հարաբերել ինչպես ցանկացած ամսվա ցուցանիշները, այնպես էլ ստանալ մեկից ավել ամիսների ցանկացած կտրվածքով ժամանակահատվածների (աճողական) հարաբերությունը բնութագրող ինդեքսներ (ըստ ամիսների հաջորդականության աճողական ինդեքսները զետեղված են սյունակ 8-ում):

³ Սեզոնային ճշգրտումներն իրականացվում են 0Demetra+0 ծրագրի կիրառմամբ:

1.2. Արտադրություն (ծառայություններ)

1.2.1. Արդյունաբերություն

Արդյունաբերական արտադրանքի ծավալը և արտադրության ինդեքսները, 2020թ.

	Թողարկված արտադրանքի ծավալը, ընթացիկ գներով, մլն. դրամ	% -ով	
		նախորդ տարվա համապատասխան ժամանակաշրջանի նկատմամբ	նախորդ ժամանակաշրջանի նկատմամբ
Հունվար	143 800.7	114.0	57.7
Փետրվար	155 770.7	116.5	109.7
Մարտ	150 829.2	98.1	98.0
I եռամսյակ	450 400.6	108.7	67.4
Ապրիլ	134 813.1	91.4	90.8
Մայիս	150 388.6	96.1	111.9
Հունիս	160 349.8	97.6	106.3
II եռամսյակ	445 551.5	100.7	95.1
Հունվար- հունիս	895 952.1	101.5	X

Արդյունաբերական արտադրանքի արտադրության ծավալներն ըստ տնտեսական գործունեության տեսակների

ընթացիկ գներով

Ծածկագիրն ըստ S9S ¹ խմբ. 2	2020թ. հունիս, մլն. դրամ	% -ով		2020թ. հունվար- հունիս, մլն. դրամ	2020թ. հունվար- հունիս, %
		2019թ. հունիսի նկատմամբ	2020թ. մայիսի նկատմամբ		
B+C+ D+E Ամբողջ արդյունաբերություն	160 349.8	97.6	106.3	895 952.1	101.5
	<i>այդ թվում՝</i>				
B հանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում	33 834.0	118.2	102.2	181 527.9	124.3
C մշակող արդյունաբերություն	107 204.9	95.7	107.7	578 318.5	96.4
D էլեկտրաէներգիայի, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում	17 442.2	80.0	104.3	126 024.1	99.5
E ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում	1 868.7	78.6	115.5	10 081.6	79.1

1.2.2. Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն

Գյուղատնտեսության և ձկնորսության համախառն արտադրանքը

ընթացիկ գներով

	2020թ. հունվար-հունիս, ընդամենը, մլն. դրամ	2020թ. հունվար-հունիսը 2019թ. հունվար- հունիսի նկատմամբ, %
Գյուղատնտեսության և ձկնորսության համախառն արտադրանքը	255 750.8	101.8
<i>այդ թվում՝</i>		
գյուղատնտեսություն	239 967.3	101.7
<i>այդ թվում՝</i>		
<i>բուսաբուծություն¹</i>	<i>83 543.0</i>	<i>101.4</i>
<i>անասնաբուծություն</i>	<i>156 424.3</i>	<i>101.9</i>
ձկնորսություն	15 783.5	103.0

Գյուղատնտեսության համախառն արտադրանքը և դրա ինդեքսները, 2020թ.

	Ընդամենը, ընթացիկ գներով, մլն. դրամ	% -ով	
		նախորդ տարվա համապատասխան ժամանակաշրջանի նկատմամբ	նախորդ ժամանակաշրջանի նկատմամբ
I եռամսյակ	73 621.9	104.5	26.2
II եռամսյակ	166 345.4	100.6	265.5
Հունվար-հունիս	239 967.3	101.7	x

Ձկնորսության և ձկնաբուծության համախառն արտադրանքը և դրա ինդեքսները, 2020թ.

	Ընդամենը, ընթացիկ գներով, մլն. դրամ	% -ով	
		նախորդ տարվա համապատասխան ժամանակաշրջանի նկատմամբ	նախորդ ժամանակաշրջանի նկատմամբ
I եռամսյակ	10 229.1	103.0	107.1
II եռամսյակ	5 554.4	102.9	55.0
Հունվար-հունիս	15 783.5	103.0	x

¹ Սույն ցուցանիշը ներառում է նաև հողի մշակության համար մատուցված ծառայությունների ծավալը՝ բնահողի պատրաստում, ցանք և այլն:

1.2.3. Շինարարություն

Շինարարության ծավալներն ըստ ֆինանսավորման աղբյուրների

Ֆինանսավորման աղբյուրներ	2020թ. հունիս			2020թ. հունվար-հունիս		
	շինարարություն, մլն.դրամ (ընթացիկ գներով)	ընդհանուրի նկատմամբ, %	2019թ. համապատասխան ժամանակաշրջանի նկատմամբ, %	շինարարություն, մլն.դրամ (ընթացիկ գներով)	ընդհանուրի նկատմամբ, %	2019թ. համապատասխան ժամանակաշրջանի նկատմամբ, %
Ընդամենը ՀՀ աղբյուրների հաշիվ՝	28 317.8	100	76.7	105 779.6	100	76.6
պետական բյուջեի	7 433.9	26.3	96.1	24 819.6	23.5	77.7
համայնքների միջոցների	354.4	1.3	107.0	890.6	0.8	105.2
մարդասիրական օգնության միջոցների	234.7	0.8	40.8	392.3	0.4	24.5
կազմակերպությունների միջոցների	12 981.1	45.8	80.5	53 839.9	50.9	81.7
բնակչության միջոցների	7 313.7	25.8	60.2	25 837.2	24.4	68.4

Շինարարության ծավալները, շինմոնտաժային աշխատանքները և դրանց ինդեքսները, 2020թ.

	Շինարարություն			Շինմոնտաժային աշխատանքներ		
	ընդամենը, մլն.դրամ (ընթացիկ գներով)	%-ով		ընդամենը, մլն.դրամ (ընթացիկ գներով)	%-ով	
		նախորդ տարվա համապատասխան ժամանակաշրջանի նկատմամբ	նախորդ ժամանակաշրջանի նկատմամբ		նախորդ տարվա համապատասխան ժամանակաշրջանի նկատմամբ	նախորդ ժամանակաշրջանի նկատմամբ
Հունվար	11 846.3	107.7	13.2	9 488.9	107.1	13.9
Փետրվար	15 119.8	104.3	125.0	12 109.0	107.5	125.2
Մարտ	16 948.2	73.8	114.0	15 063.4	76.6	126.5
I եռամսյակ	43 914.3	90.6	24.0	36 661.3	92.2	25.2
Ապրիլ	10 114.9	49.0	59.4	7 726.3	44.2	51.0
Մայիս	23 432.6	73.0	2.1 անգ.	20 569.3	73.4	2.4 անգ.
Հունիս	28 317.8	76.7	121.6	25 039.2	78.0	122.5
II եռամսյակ	61 865.3	68.6	136.8	53 334.8	68.3	141.3
Հունվար-հունիս	105 779.6	76.6	x	89 996.1	76.7	x

1.2.4. Տրանսպորտ

Բեռնափոխադրումների ծավալն ըստ տրանսպորտի տեսակների

	2020թ. հունիս, հազ. տոննա	% -ով		2020թ. հունվար-հունիս, հազ. տոննա	2020թ. հունվար-հունիսի նկատմամբ, %
		2019թ. հունիսի նկատմամբ	2020թ. մայիսի նկատմամբ		
Տրանսպորտ, բնդամենը աղբյուրների	1 211.6	96.2	97.7	6 328.7	103.4
երկաթուղային	303.3	108.7	90.4	1 615.5	112.9
ավտոմոբիլային	820.8	97.4	99.7	3 804.5	99.7
օդային ¹	1.0	62.5	125.0	6.7	77.0
մայրուղային խողովակաշարային	86.5	63.3	107.2	902.0	104.4

Բեռնափոխադրումների ծավալը և դրա ինդեքսները, 2020թ.

	Ընդամենը, հազար տոննա	% -ով	
		նախորդ տարվա համապատասխան ժամանակաշրջանի նկատմամբ	նախորդ ժամանակաշրջանի նկատմամբ
Հունվար	951.7	105.6	65.7
Փետրվար	989.2	99.4	103.9
Մարտ	986.4	103.0	99.7
I եռամսյակ	2 927.3	102.6	67.2
Ապրիլ	949.8	100.3	96.3
Մայիս	1 240.0	117.2	130.6
Հունիս	1 211.6	96.2	97.7
II եռամսյակ	3 401.4	104.2	116.2
Հունվար-հունիս	6 328.7	103.4	X

¹ Ցուցանիշներում ներառված են նաև այլ երկրների ավիաընկերությունների ինքնաթիռներով իրականացված բեռնափոխադրումները:

Բեռնաշրջանառության ծավալն ըստ ընդհանուր օգտագործման տրանսպորտի տեսակների

	2020թ. հունիս, <i>մլն. տոննա-կմ</i>	% - ուլ		2020թ. հունվար-հունիս, <i>մլն. տոննա-կմ</i>	2020թ. հունվար-հունիսի նկատմամբ, %
		2019թ. հունիսի նկատմամբ	2020թ. մայիսի նկատմամբ		
Տրանսպորտ, ընդամենը <i>արդ թվում՝</i>	290.0	78.3	101.8	2 220.2	102.0
Երկաթուղային	74.4	105.2	85.6	426.3	110.7
ավտոմոբիլային ¹	78.6	94.9	112.1	365.2	86.9
օդային ²	0.0	-	-	0.1	-
մարտիկային խողովակաշարային	137.0	63.2	107.2	1 428.6	104.2

Բեռնաշրջանառության ծավալը և դրա ինդեքսները, 2020թ.

	Ընդամենը, <i>մլն. տոննա-կմ</i>	% - ուլ	
		նախորդ տարվա համապատասխան ժամանակաշրջանի նկատմամբ	նախորդ ժամանակաշրջանի նկատմամբ
Հունվար	450.0	119.3	84.8
Փետրվար	475.5	117.2	105.7
Մարտ	390.2	95.3	82.1
I եռամսյակ	1 315.7	110.3	98.2
Ապրիլ	329.7	101.5	84.5
Մայիս	284.8	98.6	86.4
Հունիս	290.0	78.3	101.8
II եռամսյակ	904.5	91.9	68.7
Հունվար-հունիս	2 220.2	102.0	X

Ուղևորափոխադրումների ծավալն ըստ ընդհանուր օգտագործման տրանսպորտի տեսակների

	2020թ. հունիս, <i>հազ. մարդ</i>	% - ուլ		2020թ. հունվար-հունիս, <i>հազ. մարդ</i>	2020թ. հունվար-հունիսի նկատմամբ, %
		2019թ. հունիսի նկատմամբ	2020թ. մայիսի նկատմամբ		
Տրանսպորտ, ընդամենը <i>արդ թվում՝</i>	3 088.7	19.0	192.7	42 959.1	45.3
Երկաթուղային	23.8	65.2	92.6	140.3	78.5
ավտոմոբիլային	2 186.0	15.9	180.5	35 929.4	44.4
օդային ³	14.3	4.9	181.0	627.9	40.5
Էլեկտրատրանսպորտ	864.6	41.1	2.4 անգամ	6 261.5	51.9

Ուղևորափոխադրումների ծավալը և դրա ինդեքսները, 2020թ.

	Ընդամենը, <i>հազար մարդ</i>	% - ուլ	
		նախորդ տարվա համապատասխան ժամանակաշրջանի նկատմամբ	նախորդ ժամանակաշրջանի նկատմամբ
Հունվար	13 811.0	98.9	80.8
Փետրվար	14 915.1	97.6	108.0
Մարտ	9 322.6	57.6	62.5
I եռամսյակ	38 048.7	83.8	74.2
Ապրիլ	218.9	1.3	2.3
Մայիս	1 602.8	9.7	7.3 անգամ
Հունիս	3 088.7	19.0	192.7
II եռամսյակ	4 910.4	10.0	12.9
Հունվար-հունիս	42 959.1	45.3	X

Ուղևորաշրջանառության ծավալն ըստ ընդհանուր օգտագործման տրանսպորտի տեսակների

	2020թ. հունիս, <i>մլն. ուղևոր-կմ</i>	% - ուլ		2020թ. հունվար-հունիս, <i>մլն. ուղևոր-կմ</i>	2020թ. հունվար-հունիսի նկատմամբ, %
		2019թ. հունիսի նկատմամբ	2020թ. մայիսի նկատմամբ		
Տրանսպորտ, ընդամենը <i>արդ թվում՝</i>	35.7	15.5	199.4	551.8	44.5
Երկաթուղային	1.6	32.0	94.1	11.5	59.3
ավտոմոբիլային	27.5	13.5	192.3	454.2	40.1
օդային ⁴	3.2	24.2	6.4 անգամ	61.3	159.6
Էլեկտրատրանսպորտ	3.4	40.5	2.4 անգամ	24.8	52.5

¹ Սույն ցուցանիշը հաշվարկվում է հայաստանյան շարժակազմով իրականացված բեռնափոխադրումներով:

² Սույն ցուցանիշը հաշվարկվում է միայն ազգային ավիաընկերության ինքնաթիռներով իրականացված բեռնափոխադրումներով:

³ Ցուցանիշներում ներառված են նաև այլ երկրների ավիաընկերությունների ինքնաթիռներով իրականացված ուղևորափոխադրումները:

⁴ Սույն ցուցանիշը հաշվարկվում է միայն ազգային ավիաընկերության ինքնաթիռներով իրականացված ուղևորափոխադրումներով:

Ուղևորաշրջանառության ծավալը և դրա ինդեքսները, 2020թ.

	Ընդամենը, վճ. ուղևոր-կմ	% - ուլ	
		նախորդ տարվա համապատասխան ժամանակաշրջանի նկատմամբ	նախորդ ժամանակաշրջանի նկատմամբ
Հունվար	188.3	103.6	83.8
Փետրվար	186.6	98.3	99.1
Մարտ	119.4	58.5	64.0
I եռամսյակ	494.3	85.9	70.5
Ապրիլ	3.9	1.8	3.3
Մայիս	17.9	8.3	4.6 անգամ
Հունիս	35.7	15.5	199.4
II եռամսյակ	57.5	8.7	11.6
Հունվար-հունիս	551.8	44.5	X

Ճանապարհատրանսպորտային պատահարներ

	2020թ. հունիս	% - ուլ		2020թ. հունվար-հունիս	2020թ. հունվար-հունիսը 2019թ. հունվար-հունիսի նկատմամբ, %
		2019թ. հունիսի նկատմամբ	2020թ. մայիսի նկատմամբ		
ՃՏՊ, ընդամենը	313	74.2	106.8	1 720	82.5
Ջոհվել են, մարդ	20	55.6	95.2	122	77.2
Վիրավորվել են, մարդ	439	72.8	104.5	2 540	84.2

Փոստային և սուրհանդակային գործունեությունից ստացված հասույթը և դրա ինդեքսները, 2020թ.

	Ընդամենը, վճ. դրամ	% - ուլ	
		նախորդ տարվա համապատասխան ժամանակաշրջանի նկատմամբ	նախորդ ժամանակաշրջանի նկատմամբ
Հունվար	830.2	179.4	77.7
Փետրվար	714.0	137.0	84.3
Մարտ	757.1	128.6	106.0
I եռամսյակ	2 301.3	146.2	88.6
Ապրիլ	634.2	93.3	82.5
Մայիս	745.9	142.4	116.8
Հունիս	927.1	128.8	124.3
II եռամսյակ	2 307.2	119.9	99.6
Հունվար-հունիս	4 608.5	131.8	X

1.2.5. Կ ա պ

Հեռուստառադիոընկերությունների կազմման և հեռարձակման, հեռահաղորդակցության գործունեությունից ստացված հասույթի կառուցվածքը

Բաժինը ըստ ՏԳՏԴ խմբ. 2		2020թ. հունիս, վճ. դրամ	% - ուլ		2020թ. հունվար-հունիս, վճ. դրամ	2020թ. հունվար-հունիսը 2019թ. հունվար-հունիսի նկատմամբ, համադրելի գներով, %
			2019թ. հունիսի նկատմամբ, համադրելի գներով	2020թ. մայիսի նկատմամբ, համադրելի գներով		
	Հասույթ, ընդամենը	11 662.4	95.6	102.9	68 868.2	96.0
60.1	այդ թվում՝ ռադիոընկերությունների կազմման և հեռարձակման	199.2	91.5	110.1	1 162.8	96.0
60.2	հեռուստաընկերությունների կազմման և հեռարձակման	939.7	91.7	110.7	5 446.6	94.5
61	հեռահաղորդակցության	10 523.5	96.1	102.1	62 258.8	96.1

Հեռուստառադիոընկերությունների կազմման և հեռարձակման, հեռահաղորդակցության գործունեությունից ստացված հասույթը և դրա ինդեքսները, 2020թ.

	Ընդամենը, վճ. դրամ	% - ուլ	
		նախորդ տարվա համապատասխան ժամանակաշրջանի նկատմամբ	նախորդ ժամանակաշրջանի նկատմամբ
Հունվար	11 852.3	100.8	91.5
Փետրվար	11 391.0	100.2	96.1
Մարտ	11 571.4	95.6	101.6
I եռամսյակ	34 814.7	98.8	92.1
Ապրիլ	11 054.1	92.3	95.5
Մայիս	11 337.0	91.7	102.6
Հունիս	11 662.4	95.6	102.9
II եռամսյակ	34 053.5	93.2	97.8
Հունվար-հունիս	68 868.2	96.0	X

1.2.6. Առևտուր և այլ ծառայություններ

1.2.6.1. Առևտուր

Առևտրի շրջանառությունը

	2020թ. հունիս, նդամենր, մլն. դրա (ընթացիկ գներով)	% -ով		2020թ. հունվար-հունիս, ընդամենը, մլն. դրամ (ընթացիկ գներով)	Ընդամենի նկատմամբ, %	2020թ. հունվար-հունիսը 2019թ. հունվար-հունիսի նկատմամբ, %
		2019թ. հունիսի նկատմամբ	2020թ. մայիսի նկատմամբ			
Ընդամենը	235 763.2	87.6	114.3	1 262 458.8	100.0	88.9
<i>այդ թվում՝</i>						
մանրածախ առևտրի	103 283.8	82.2	111.3	579 960.6	45.9	85.8
մեծածախ առևտրի	123 265.8	92.2	115.2	640 009.1	50.7	92.0
ավտոմեքենաների առևտրի ¹	9 213.6	95.5	144.5	42 489.1	3.4	89.8

Առևտրի շրջանառությունը և դրա ինդեքսները, 2020թ.

	Ընդամենը, մլն. դրամ, ընթացիկ գներով	% -ով	
		նախորդ տարվա համապատասխան ժամանակաշրջանի նկատմամբ	նախորդ ժամանակաշրջանի նկատմամբ
Հունվար	207 329.2	110.3	52.7
Փետրվար	228 235.1	102.8	110.4
Մարտ	221 966.1	90.1	96.5
I եռամսյակ	657 530.4	100.2	65.5
Ապրիլ	158 557.0	66.9	70.6
Մայիս	210 608.2	81.6	133.3
Հունիս	235 763.2	87.6	114.3
II եռամսյակ	604 928.4	79.1	91.3
Հունվար-հունիս	1 262 458.8	88.9	x

Մեծածախ առևտրի շրջանառությունը և դրա ինդեքսները, 2020թ.

	Ընդամենը, մլն. դրամ, ընթացիկ գներով	% -ով	
		նախորդ տարվա համապատասխան ժամանակաշրջանի նկատմամբ	նախորդ ժամանակաշրջանի նկատմամբ
Հունվար	95 253.3	108.8	53.0
Փետրվար	112 893.8	101.3	118.9
Մարտ	111 492.2	90.4	97.9
I եռամսյակ	319 639.3	99.2	66.7
Ապրիլ	87 586.0	74.7	77.5
Մայիս	109 518.0	88.9	125.4
Հունիս	123 265.8	92.2	115.2
II եռամսյակ	320 369.8	85.6	99.2
Հունվար-հունիս	640 009.1	92.0	x

Մանրածախ առևտրի շրջանառությունը և դրա ինդեքսները, 2020թ.

	Ընդամենը, մլն. դրամ, ընթացիկ գներով	% -ով	
		նախորդ տարվա համապատասխան ժամանակաշրջանի նկատմամբ	նախորդ ժամանակաշրջանի նկատմամբ
Հունվար	102 842.2	110.1	52.3
Փետրվար	108 113.4	104.0	105.4
Մարտ	104 902.4	90.1	96.3
I եռամսյակ	315 858.0	100.6	65.7
Ապրիլ	66 080.5	59.4	62.4
Մայիս	94 738.3	75.3	144.0
Հունիս	103 283.8	82.2	111.3
II եռամսյակ	264 102.6	72.8	83.2
Հունվար-հունիս	579 960.6	85.8	x

¹ Սույն ցուցանիշը ներառում է միայն մասնագիտացված խանութների միջոցով իրականացված ավտոմեքենաների, դրանց մասերի և պարագաների վաճառքը, ինչպես նաև դրանց տեխնիկական սպասարկումը և նորոգումը:

1.2.6.2. Ծառայություններ

Ծառայությունների ծավալն ըստ տեսակների

Ցածկագիրն ըստ SՊՏԻ խմբ. 2	Ծառայությունների տեսակները	2020թ. հունիս, ընդամենը, մլն. դրամ (ընթացիկ գներով)	% -ով		2020թ. հունվար-հունիս, ընդամենը, մլն. դրամ (ընթացիկ գներով)	Ընդամենի նկատմամբ, %	2020թ. հունվար-հունիսը 2019թ. հունվար-հունիսի նկատմամբ, %
			2019թ. հունիսի նկատմամբ	2020թ. մայիսի նկատմամբ			
	Ընդամենը	143 505.4	84.1	108.2	861 686.7	100.0	93.6
	այդ թվում՝						
I	կացության և հանրային սննդի կազմակերպում	6 607.1	34.8	124.9	43 173.7	5.0	57.4
R	մշակույթ, զվարճություններ և հանգիստ	34 366.3	86.8	96.6	221 710.7	25.7	101.6
P	կրթություն	3 594.0	89.0	84.0	24 572.3	2.8	83.6
Q	առողջապահություն և բնակչության սոցիալական սպասարկում	7 080.9	97.6	144.3	37 963.4	4.4	91.2
L	անշարժ գույքի հետ կապված գործունեություն	4 873.6	89.9	125.8	27 248.9	3.2	87.7
J	տեղեկատվություն և կապ	24 810.7	115.2	110.3	135 997.8	15.8	107.1
H	տրանսպորտ	11 532.7	58.6	106.8	77 180.5	9.0	74.2
N	վարչարարական և օժանդակ գործունեություն	3 545.5	38.4	107.8	23 994.9	2.8	63.6
M	մասնագիտական, գիտական և տեխնիկական գործունեություն	7 558.1	96.4	141.8	32 773.1	3.8	88.5
K	ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն	38 478.3	111.8	107.1	228 405.5	26.5	111.7
S	սպասարկման այլ ծառայություններ	1 058.2	39.0	118.0	8 665.9	1.0	57.1

Ծառայությունների ծավալը և դրա ինդեքսները, 2020թ.

	Ընդամենը, մլն. դրամ (ընթացիկ գներով)	% -ով	
		նախորդ տարվա համապատասխան ժամանակաշրջանի նկատմամբ	նախորդ ժամանակաշրջանի նկատմամբ
Հունվար	149 879.0	112.1	69.7
Փետրվար	155 359.3	110.4	103.5
Մարտ	148 421.2	96.6	95.6
I եռամսյակ	453 659.5	106.0	77.4
Ապրիլ	131 779.7	84.1	88.8
Մայիս	132 742.1	80.6	100.8
Հունիս	143 505.4	84.1	108.2
II եռամսյակ	408 027.2	82.9	90.0
Հունվար-հունիս	861 686.7	93.6	x

1.3. Գներ և սակագներ

Գների ինդեքսներն ըստ հանրապետության տնտեսության առանձին հատվածների, 2020թ.

նախորդ ամսվա նկատմամբ

	Հունվար	Փետրվար	Մարտ	Ապրիլ	Մայիս	Հունիս	Հունիսը 2019թ. դեկտեմբերի նկատմամբ	Հունվար-հունիսը 2019թ. հունվար-հունիսի նկատմամբ
Սպառողական գների ինդեքս ¹	101.4	99.8	100.5	100.9	99.9	98.6	101.0	100.5
Արդյունաբերողների արտադրանքի գների ինդեքս ²	100.2	99.1	99.6	98.8	99.7	100.5	97.9	100.7
Գների ինդեքսը շինարարությունում ³	100.3	102.6	98.3	100.7	108.4	99.1	109.4	104.8
Բեռնափոխադրումների սակագների ինդեքս ⁴	99.6	100.9	100.3	99.7	99.6	99.1	99.2	100.6
Գյուղատնտեսական արտադրանք արտադրողների իրացման գների ինդեքս ⁵	101.7	96.8	99.0	99.6	93.1	86.9	90.1*	95.7
Գյուղատնտեսության արտադրության միջոցների գնման գների ինդեքս ⁶	100.7	94.0	95.9	99.4	98.7	91.9	89.7*	98.2
Արտաքին առևտրի միջին գների (միավորի արժեքի) ինդեքս ⁷								
արտահանում	103.9	102.4	99.1 [▽]	101.7	96.1 [▽]	100.3	103.4	99.8
ներմուծում	101.6 [▽]	105.0 [▽]	97.1 [▽]	99.1 [▽]	103.7 [▽]	93.9	99.9	102.4

¹ 2020թ. հունիսի և 2019թ. դեկտեմբերի ընթացիկ գներով հաշված:

² Ըստ գործող մեթոդաբանության. ՀՀ-ում գների դիտարկումը կատարվում է հաշվետու ամսվա 1-ին, 10-ին, 20-ին և դրանց մոտակա օրերին՝ ք. Երևանում և մարզերում, 427 անվանում սպրանք-ծառայությունների (շուրջ 8 000 ներկայացուցիչներ) գծով:

³ ՀՀ արդյունաբերողների արտադրանքի գների ինդեքսի հաշվարկն իրականացվում է ըստ SՊՏԻ-ի: Գների դիտարկումը կատարվում է արդյունաբերական ոլորտի 506 բազային տնտեսավարող սուբյեկտներում՝ 549 անվանում արտադրանքների գծով:

⁴ Ըստ Ֆինանսների նախարարության տվյալների

⁵ Հաշվարկվում է տրանսպորտի 4 տեսակներով բեռնափոխադրումների դիտարկված սակագների հիման վրա:

⁶ Ըստ 7440 գյուղատնտեսությունների կողմից իրացված 58 անվանում գյուղատնտեսության արտադրանքի քանակների և միջին գների վերաբերյալ տվյալների:

⁷ Ըստ 7440 գյուղատնտեսությունների կողմից 56 անվանում արտադրության միջոցների գնման քանակների և միջին գների վերաբերյալ տվյալների:

⁸ Ըստ ներմուծման և արտահանման բեռնամաքսային հայտարարագրերի տվյալների:

Գների ինդեքսներն ըստ հանրապետության տնտեսության առանձին հատվածների նախորդ տարվա նկատմամբ

	2020թ.					
	հունվար	փետրվար	մարտ	ապրիլ	մայիս	հունիս
Սպառողական գների ինդեքս	101.8	101.6	102.1	103.0	102.9	101.4
Արդյունաբերողների արտադրանքի գների ինդեքս	102.6	101.7	101.3	100.1	99.7	100.2
Գների ինդեքսը շինարարությունում	100.7	103.3	101.5	102.2	110.8	109.8
Բեռնափոխադրումների սակագների ինդեքս	100.2	101.1	101.5	101.2	100.8	99.8
Գյուղատնտեսական մթերք արտադրողների իրազման գների ինդեքս	102.2	98.6	99.0	105.0	113.9	103.5
Գյուղատնտեսության արտադրության միջոցների գնման գների ինդեքս	104.0	98.8	98.5	98.8	98.0	90.5
Արտահանման միջին գների (միավորի արժեքի) ինդեքս	100.6	103.0	102.0 [◇]	103.7	99.7 [◇]	100.0
Ներմուծման միջին գների (միավորի արժեքի) ինդեքս	101.1 [◇]	106.2 [◇]	103.1 [◇]	102.1 [◇]	105.9 [◇]	99.4

Սպառողական գների ինդեքսի, ԱՄՆ դոլարի, եվրոյի և ՌԴ ռուբլու նկատմամբ հայկական դրամի հաշվարկային փոխարժեքների փոփոխությունները

	2020թ.					
	հունվար	փետրվար	մարտ	ապրիլ	մայիս	հունիս
Սպառողական գների ինդեքս						
2019թ. դեկտեմբերի նկատմամբ	101.4	101.2	101.7	102.6	102.5	101.0
նախորդ ամսվա նկատմամբ	101.4	99.8	100.5	100.9	99.9	98.6
նախորդ տարվա համապատասխան ամսվա նկատմամբ	100.3	99.5	99.9	100.9	101.2	101.7
ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ հայկական դրամի հաշվարկային փոխարժեքը						
2019թ. դեկտեմբերի նկատմամբ	100.2	100.1	102.3	102.2	101.2	100.6
նախորդ ամսվա նկատմամբ	100.2	99.9	102.1	99.9	99.1	99.4
նախորդ տարվա համապատասխան ամսվա նկատմամբ	98.6	98.0	100.3	100.9	100.7	100.6
Եվրոյի նկատմամբ հայկական դրամի հաշվարկային փոխարժեքը						
2019թ. դեկտեմբերի նկատմամբ	100.1	98.4	101.9	100.0	99.1	102.0
նախորդ ամսվա նկատմամբ	100.1	98.3	103.5	98.2	99.1	102.9
նախորդ տարվա համապատասխան ամսվա նկատմամբ	95.8	94.3	98.1	97.6	98.0	100.3
ՌԴ ռուբլու նկատմամբ հայկական դրամի հաշվարկային փոխարժեքը						
2019թ. դեկտեմբերի նկատմամբ	101.9	98.2	86.9	85.6	87.4	91.3
նախորդ ամսվա նկատմամբ	101.9	96.4	88.4	98.5	102.1	104.5
նախորդ տարվա համապատասխան ամսվա նկատմամբ	106.1	100.7	88.2	86.9	89.8	93.1

Գների տոկոսային փոփոխությունները 2020թ. I և II եռամսյակներում, ըստ հանրապետության տնտեսության առանձին հատվածների

	2020թ.			
	I եռամսյակ		II եռամսյակ	
	նախորդ եռամսյակի նկատմամբ	նախորդ տարվա համապատասխան եռամսյակի նկատմամբ	նախորդ եռամսյակի նկատմամբ	նախորդ տարվա համապատասխան եռամսյակի նկատմամբ
Սպառողական գների	2.6	-0.1	0.6	1.2
Արդյունաբերողների արտադրանքի գների	1.3	-0.1	-1.8	1.5
Շինարարության գների	1.6	2.1	5.7	7.5
Բեռնափոխադրումների սակագների	0.6	0.6	-0.3	0.7
Գյուղատնտեսական արտադրանք արտադրողների իրազման գների	1.0	-7.3	-14.9	-2.6
Գյուղատնտեսության արտադրության միջոցների գնման գների	-3.0	1.3	-8.8	-3.7
Արտահանման միջին գների (միավորի արժեքի)	4.8 [◇]	-1.8	-0.7	1.4
Ներմուծման միջին գների (միավորի արժեքի)	5.0 [◇]	1.1 [◇]	-0.9	3.7

Գների միջին ամսական տոկոսային փոփոխությունները 2019-2020թթ. I և II եռամսյակներում, ըստ հանրապետության տնտեսության առանձին հատվածների

	2019թ.		2020թ.	
	I եռամսյակ	II եռամսյակ	I եռամսյակ	II եռամսյակ
Սպառողական գների ադ թվում՝	0.9	-0.8	0.6	-0.2
սննդամթերք և ոչ ալկոհոլային խմիչքի (ներառյալ ալկոհոլային խմիչք և ծխախոտ)	1.9	-2.0	1.3	-0.5
ոչ պարենային ապրանքների	-0.1	0.4	-0.2	-0.1
ծառայությունների սակագների	0.03	0.1	0.1	0.1
Արդյունաբերողների արտադրանքի գների	0.7	-1.7	-0.4	-0.3
Շինարարության գների	-0.8	0.2	0.4	2.7
Բեռնափոխադրումների սակագների	0.4	-0.4	0.3	-0.5
Գյուղատնտեսական արտադրանք արտադրողների իրազման գների	-0.3	-2.4	-0.8	-2.6
Գյուղատնտեսության արտադրության միջոցների գնման գների	-1.8	0.7	-2.8	-0.8
Արտահանման միջին գների (միավորի արժեքի)	2.6	-3.9	1.8 [◇]	-0.6
Ներմուծման միջին գների (միավորի արժեքի)	1.4	-1.4	1.2 [◇]	-1.2

1.4. Աշխատանքի շուկայի ցուցանիշներ

1.4.1. Զբաղվածություն

1.4.1.1. Զբաղվածության ցուցանիշների գնահատումն

ըստ աշխատուժի ընտրանքային հետազոտության արդյունքների

Աշխատանքի շուկայի հիմնական ցուցանիշները, եռամսյակներով, 2019թ.¹

(Աղբյուրը՝ աշխատուժի հետազոտություն)

	2019թ.՝				
	I	II	III	IV	Միջին տարեկան
	1000 մարդ				
Աշխատանքային ռեսուրսներ	2 107.0	2 108.4	2 087.6	2 051.5	2 089.2
Աշխատուժից դուրս բնակչություն	908.9	848.2	805.1	869.1	858.6
Աշխատուժ (աշխատուժի առաջարկ)	1 198.0	1 260.3	1 282.5	1 182.4	1 230.6
Զբաղվածներ	945.0	1 052.8	1 063.8	980.1	1 009.8
Գործազուրկներ	253.0	207.4	218.7	202.3	220.8

Բնակչության տնտեսական ակտիվությունը, եռամսյակներով, 2019թ.¹

(Աղբյուրը՝ աշխատուժի հետազոտություն)

	2019թ.՝				
	I	II	III	IV	Միջին տարեկան
	%				
Աշխատուժի մասնակցության մակարդակ ²	56.9	59.8	61.4	57.6	58.9
Զբաղվածության մակարդակ ²	44.9	49.9	51.0	47.8	48.3
Գործազրկության մակարդակ ³	21.1	16.5	17.1	17.1	17.9
Աշխատուժից դուրս բնակչության մակարդակ ²	43.1	40.2	38.6	42.4	41.1

Աշխատանքի շուկայի հիմնական ցուցանիշներն ըստ ՀՀ մարզերի և ք. Երևանի, 2019թ.

(Աղբյուրը՝ աշխատուժի հետազոտություն)

	Աշխատանքային ռեսուրսներ	Աշխատուժից դուրս բնակչություն	Աշխատուժ (աշխատուժի առաջարկ)	աղբյուր	
				Զբաղվածներ	Գործազուրկներ
				1000 մարդ	
Ընդամենը	2 089.2	858.6	1 230.6	1 009.8	220.8
ք. Երևան	647.3	252.4	395.0	305.3	89.7
Արագածոտն	75.8	28.6	47.2	43.2	3.9
Արարատ	203.2	81.6	121.6	105.7	15.9
Արմավիր	174.2	37.3	136.9	121.5	15.4
Գեղարքունիք	167.5	93.3	74.3	68.1	6.2
Լոռի	205.4	108.2	97.2	77.9	19.3
Կոտայք	202.6	86.8	115.8	92.3	23.5
Շիրակ	188.8	85.0	103.8	85.4	18.4
Սյունիք	94.8	29.8	65.0	55.5	9.5
Վայոց ձոր	31.2	13.3	17.9	14.0	3.9
Տավուշ	98.3	42.3	55.9	40.9	15.0

Բնակչության տնտեսական ակտիվությունն ըստ ՀՀ մարզերի և ք. Երևանի, 2019թ.

(Աղբյուրը՝ աշխատուժի հետազոտություն)

	Աշխատուժի մասնակցության մակարդակ ²	Զբաղվածության մակարդակ ²	Գործազրկության մակարդակ ³	Աշխատուժից դուրս բնակչության մակարդակ ¹
	%			
Ընդամենը	58.9	48.3	17.9	41.1
ք. Երևան	61.0	47.2	22.7	39.0
Արագածոտն	62.3	57.1	8.3	37.7
Արարատ	59.9	52.0	13.1	40.1
Արմավիր	78.6	69.7	11.3	21.4
Գեղարքունիք	44.3	40.6	8.3	55.7
Լոռի	47.3	37.9	19.8	52.7
Կոտայք	57.2	45.6	20.3	42.8
Շիրակ	55.0	45.2	17.8	45.0
Սյունիք	68.5	58.5	14.6	31.5
Վայոց ձոր	57.3	44.9	21.6	42.7
Տավուշ	56.9	41.6	26.9	43.1

¹ Աշխատանքի շուկայի ցուցանիշները վերաբերում են հետազոտությամբ գնահատված ՀՀ մշտական (ռեզիդենտ) բնակչությանը:

² Հաշվարկված է աշխատանքային ռեսուրսների թվաքանակի նկատմամբ (ըստ **մշտական** բնակչության հիմնադրույթի):

³ Հաշվարկված է աշխատուժի թվաքանակի նկատմամբ:

Զբաղվածներն ըստ բնակչության և աշխատանքի ռեզիդենտության կարգավիճակի
(ազգային զբաղվածության ցուցանիշ), 2019թ.
(Աղբյուրը՝ աշխատուժի հետազոտություն)

	Ընդամենը	Զբաղված ՀՀ մշտական բնակչություն	
		Ռեզիդենտ արտադրական միավորում	Ոչ ռեզիդենտ արտադրական միավորում
		1 000 մարդ	
Ընդամենը	1 009.8	946.5	63.3
ՀՀ-ում մշտապես ներկա բնակչություն ¹ (ոչ միգրանտներ)	939.9	935.9	4.0
ՀՀ-ում միջազգային միգրանտներ ² (իմիգրանտներ)	12.2	10.2	1.9
ՀՀ-ից կարճաժամկետ միգրանտներ ³ (կարճաժամկետ աշխատանքային էմիգրանտներ)	57.7	0.4	57.3

Բնակչության տնտեսական ակտիվությունը, I եռամսյակ
(Աղբյուրը՝ աշխատուժի հետազոտություն)

	2019թ.	2020թ.	Փոփոխությունը + / -
	%		
Աշխատուժի մասնակցության մակարդակ ⁴	56.9	56.1	-0.8
Զբաղվածության մակարդակ ⁴	44.9	45.0	0.1
Գործազրկության մակարդակ ⁵	21.1	19.8	-1.3
Աշխատուժից դուրս բնակչության մակարդակ ⁴	43.1	43.9	+0.8

1.4.2. Աշխատանքի վարձատրություն և աշխատողների թվաքանակ

Կազմակերպությունների թիվը, աշխատողների թվաքանակը և միջին ամսական անվանական աշխատավարձն ըստ կազմակերպության չափի⁶ և տնտեսության ինստիտուցիոնալ հատվածների, 2020թ. մայիս

Կազմակերպություններն ըստ չափի	Կազմակերպությունների թիվը	Ընդամենի նկատմամբ, %	Աշխատողների թվաքանակը, մարդ	Ընդամենի նկատմամբ, %	Աշխատողների միջին թվաքանակը, մարդ	Միջին ամսական աշխատավարձը, դրամ
Ընդամենը						
Ընդամենը ⁺	49 010	100	607 848	100	12.4	182 779
1- 9 աշխատող	40 089	81.8	108 365	17.8	2.7	96 110
10 - 49 աշխատող	7 023	14.3	149 023	24.5	21.2	143 728
50 - 249 աշխատող	1 622	3.3	149 975	24.7	92.5	183 157
250 > աշխատող	276	0.6	200 485	33.0	726.4	258 428
Պետական, համայնքային (պետական)						
Ընդամենը ⁺	4 119	100	200 373	100	48.6	158 728
1- 9 աշխատող	696	16.9	4 162	2.1	6.0	120 502
10 - 49 աշխատող	2 538	61.6	63 574	31.7	25.0	115 263
50 - 249 աշխատող	787	19.1	66 256	33.1	84.2	145 503
250 > աշխատող	98	2.4	66 381	33.1	677.4	215 951
Ոչ պետական						
Ընդամենը ⁺	44 891	100	407 475	100	9.1	194 635
1- 9 աշխատող	39 393	87.8	104 203	25.6	2.6	95 136
10 - 49 աշխատող	4 485	10.0	85 449	21.0	19.1	164 906
50 - 249 աշխատող	835	1.9	83 719	20.5	100.3	212 958
250 > աշխատող	178	0.4	134 104	32.9	753.4	279 455

¹ ՀՀ մշտական բնակչության մեջ ներառվող անձինք են, ովքեր 2019թ. ընթացքում ՀՀ տարածքից դուրս **3 և ավելի ամիս տևողությամբ** (անընդմեջ) որևէ տեղաշարժ չեն ունեցել և **եղել են զբաղված** ՀՀ-ում ռեզիդենտ կամ ոչ ռեզիդենտ արտադրական միավորում:

² ՀՀ մշտական բնակչության մեջ ներառվող անձինք են, ովքեր 2018թ. ի վեր ՀՀ եկել են այլ երկրից, 2019թ. հետազոտության պահին ՀՀ-ում գտնվել են **12 և ավելի ամիս կամ 12 ամսից պակաս տևողությամբ**, սակայն ՀՀ-ում բնակվելու մտադրությամբ և **եղել են զբաղված** ՀՀ-ում ռեզիդենտ կամ ոչ ռեզիդենտ արտադրական միավորում: Այս խումբը վերաբերում է նախկին բնակչության երկիր՝ ՀՀ վերադարձածներին և առաջին անգամ ՀՀ ժամանածներին:

³ ՀՀ մշտական բնակչության մեջ ներառվող անձինք են, ովքեր 2019թ. ընթացքում ՀՀ տարածքից դուրս ունեցել են **3-ից մինչև 12 ամիս տևողությամբ** (անընդմեջ) որևէ տեղաշարժ և **եղել են զբաղված** ՀՀ-ից դուրս կամ ՀՀ-ում գտնվող արտադրական միավորում:

⁴ Հաշվարկված է աշխատանքային ռեսուրսների թվաքանակի նկատմամբ (ըստ մշտական բնակչության հիմնադրույթի):

⁵ Հաշվարկված է աշխատուժի թվաքանակի նկատմամբ:

⁶ Կազմակերպությունների չափերի սույն դասակարգման հիմքում ընկած է ԵՄ «Աշխատանքի գնի և վաստակի կառուցվածքային վիճակագրության որակի գնահատման մասին Խորհրդի թիվ 530/1999 (ԵՀ) կանոնակարգը կիրարկելու վերաբերյալ» 2006թ. մայիսի 5-ի Հանձնաժողովի թիվ 698/2006 (ԵՀ) կանոնակարգը: Ի յուրմն վերոնշյալ կանոնակարգով նախատեսված դասակարգման, 1-9 աշխատող ունեցող կազմակերպությունները պայմանականորեն համարվել են **գերփոքր**, 10-49-ը՝ **փոքր**, 50-249-ը՝ **միջին** և 250 > աշխատող ունեցող կազմակերպությունները՝ **խոշոր՝ անկախ գործունեության տեսակից**:

Կազմակերպությունների թիվը, աշխատողների թվաքանակը և միջին ամսական անվանական աշխատավարձը 2019-2020թթ. ամիսներ

	Կազմակերպությունների թիվը		Աշխատողների թվաքանակը, մարդ		Միջին ամսական աշխատավարձը, դրամ	
	2019թ.	2020թ.	2019թ.	2020թ.	2019թ.	2020թ.
Հունվար	40 676	46 200	560 612	600 340	172 827	191 012
Փետրվար	41 391	48 186	569 275	614 812	172 124	186 954
Մարտ	41 576	48 802	569 450	618 565	177 222	192 448
Ապրիլ	42 931	46 082 ⁺	588 243	585 103 ⁺	179 002	183 035 ⁺
Մայիս	43 639	49 010 ⁺	596 718	607 848 ⁺	179 580	182 799 ⁺
Հունիս	44 290	51 238 ¹	601 524	632 704 ¹	179 475	182 200 ¹

1.4.2.1. Աշխատանքի վարձատրություն

Միջին ամսական անվանական աշխատավարձն ըստ կազմակերպությունների չափի և տնտեսության ինստիտուցիոնալ հատվածների 2020թ. ամիսներ

	1 և ավելի աշխատող ունեցող կազմակերպություններ			50 և ավելի աշխատող ունեցող կազմակերպություններ		
	ընդամենը	պետական	ոչ պետական	ընդամենը	պետական	ոչ պետական
<i>դրամ</i>						
Հունվար	191 012	160 479	206 005	234 134	183 044	264 978
Փետրվար	186 954	162 897	198 591	228 821	186 241	254 525
Մարտ	192 448	162 946	206 659	238 818	186 042	270 255
Ապրիլ ⁺	183 035	163 072	193 314	225 755	187 123	249 698
Մայիս ⁺	182 799	158 728	194 635	226 217	180 760	253 897
Հունիս ¹	182 200	163 913	190 785	224 679	187 472	246 243
<i>%, նախորդ ամսվա նկատմամբ</i>						
Հունվար	85.1	71.7	91.6	81.6	68.8	88.5
Փետրվար	97.9	101.5	96.4	97.7	101.7	96.1
Մարտ	102.9	100.0	104.1	104.4	99.9	106.2
Ապրիլ ⁺	95.1	100.1	93.5	94.5	100.6	92.4
Մայիս ⁺	99.9	97.3	100.7	100.2	96.6	101.7
Հունիս ¹	99.7	103.3	98.0	99.3	103.7	97.0
<i>%, 2020թ. / 2019թ.</i>						
Հունվար	110.5	112.1	108.8	112.0	112.8	109.9
Փետրվար	108.6	110.0	107.1	109.2	109.7	107.5
Մարտ	108.6	109.5	107.2	109.7	109.0	108.3
Ապրիլ ⁺	102.3	104.7	101.2	102.1	103.0	101.6
Մայիս ⁺	101.8	106.1	100.0	101.6	104.6	100.4
Հունիս ¹	101.5	107.5	99.0	101.1	106.4	98.9

Միջին ամսական անվանական աշխատավարձն ըստ կազմակերպության չափի, տնտեսության ինստիտուցիոնալ հատվածների և աշխատողների սեռի, 2020թ. մայիս

	Ընդամենը, դրամ	այդ թվում՝ ըստ տնտեսության հատվածների		այդ թվում՝ ըստ կազմակերպությունների չափի		
		պետական	ոչ պետական	1- 9 աշխատող	10 - 49 աշխատող	50 > աշխատող
Ընդամենը ⁺	182 779	158 728	194 635	96 110	143 728	226 217
Տղամարդ	220 192	197 104	227 265	114 560	179 764	267 545
Կին	146 275	140 335	150 779	88 324	122 192	173 562

Միջին ամսական անվանական աշխատավարձն ըստ կազմակերպության չափի և տնտեսության ինստիտուցիոնալ հատվածների՝ աճողական 2020թ.

	1 և ավելի աշխատող ունեցող կազմակերպություններ			50 և ավելի աշխատող ունեցող կազմակերպություններ		
	ընդամենը	պետական	ոչ պետական	ընդամենը	պետական	ոչ պետական
Հունվար	191 012	160 479	206 005	234 134	183 044	264 978
Հունվար-փետրվար	188 959	161 697	202 245	231 450	184 658	259 698
Հունվար-մարտ	190 136	162 116	203 738	233 930	185 122	263 262
Հունվար-ապրիլ ⁺	188 418	162 354	201 253	231 936	185 617	259 983
Հունվար-մայիս ⁺	187 290	161 626	199 924	230 794	184 645	258 770
Հունվար-հունիս ¹	186 410	162 011	198 323	229 740	185 121	256 581
<i>%, 2020թ. / 2019թ.</i>						
Հունվար	110.5	112.1	108.8	112.0	112.8	109.9
Հունվար-փետրվար	109.6	111.1	108.0	110.6	111.2	108.7
Հունվար-մարտ	109.2	110.5	107.7	110.3	110.5	108.6
Հունվար-ապրիլ ⁺	107.5	109.0	106.1	108.2	108.5	106.8
Հունվար-մայիս ⁺	106.3	108.4	104.8	106.8	107.7	105.6
Հունվար-հունիս ¹	105.4	108.3	103.8	105.8	107.5	104.3

¹ Նախնական

1.4.2.2. Աշխատողների թվաքանակ

Աշխատողների թվաքանակն ըստ տնտեսության ինստիտուցիոնալ հատվածների և տնտեսական գործունեության տեսակների 2020թ. հունվար-հունիս¹

ԳՏԳ (սւֆ. 2)		Ընդամենը, մարդ	այդ թվում		%, 2020թ. / 2019թ.		
			պետական	ոչ պետական	ընդամենը	պետական	ոչ պետական
A - S	Ընդամենը ¹	609 895	200 104	409 792	105.0	99.8	107.7
A	Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն	8 099	1 747	6 352	112.5	117.7	111.2
B	Հանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում	10 427	-	10 427	112.4	-	112.4
C	Մշակող արդյունաբերություն	72 154	-	72 154	107.0	-	107.0
D	Էլեկտրականության, գազի, գոլորշու և յավորակ օդի մատակարարում	20 563	1 624	18 939	99.1	94.8	99.5
E	Ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում	6 464	2 793	3 671	99.0	143.7	80.1
F	Շինարարություն	20 158	159	19 999	111.1	86.1	111.4
G	Մեծածախ և մանրածախ առևտուր, ավտոմեքենաների և մոտոցիկլների նորոգում	105 678	-	105 678	112.1	-	112.1
H	Փոխադրումներ և պահեստային տնտեսություն	20 046	7 967	12 079	97.1	99.2	95.7
I	Կացության և հանրային սննդի կազմակերպում	25 565	-	25 565	101.6	-	101.6
J	Տեղեկատվություն և կապ	25 384	1 696	23 689	109.6	96.9	110.6
62, 63, 71	որից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ	13 681	96	13 585	120.0	79.3	120.4
K	Ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն	21 347	873	20 475	102.8	97.8	103.1
L	Անշարժ գույքի հետ կապված գործունեություն	8 222	974	7 248	97.7	100.5	97.3
M	Մասնագիտական, գիտական և տեխնիկական գործունեություն	20 612	6 274	14 339	102.1	93.3	106.5
72	որից գիտական հետազոտություններ և մշակումներ	5 591	4 569	1 022	93.5	95.8	84.3
N	Վարչարարական և օժանդակ գործունեություն	15 041	2 295	12 747	107.3	113.0	106.4
O	Պետական կառավարում և պաշտպանություն, պարտադիր սոցիալական ապահովություն	36 726	36 726	-	100.7	100.7	-
P	Կրթություն	111 114	100 419	10 695	100.0	99.1	110.1
Q	Առողջապահություն և բնակչության սոցիալական ապաստարկում	45 758	26 676	19 082	102.3	99.1	107.2
R	Մշակույթ, զվարճություններ և հանգիստ	17 631	9 306	8 325	101.6	98.0	106.0
90-91	որից մշակույթ և արվեստ	9 640	9 053	587	103.7	106.0	77.8
S	Սպասարկման այլ ծառայություններ	18 908	592	18 316	119.3	188.0	117.9

Միջին ամսական անվանական աշխատավարձն ըստ կազմակերպության չափի և տնտեսության ինստիտուցիոնալ հատվածների՝ 2020թ. ըստ եռամսյակների

	I և ավելի աշխատող ունեցող կազմակերպություններ			որից՝ 50 և ավելի աշխատող ունեցող կազմակերպություններ		
	դրամ					
	ընդամենը	պետական	ոչ պետական	ընդամենը	պետական	ոչ պետական
I եռամսյակ	190 136	162 116	203 738	233 930	185 122	263 262
II եռամսյակ ¹	182 667	161 907	192 864	225 537	185 120	249 872
	%, 2020թ. / 2019թ.					
I եռամսյակ	109.2	110.5	107.7	110.3	110.5	108.6
II եռամսյակ ¹	101.8	106.1	100.0	101.6	104.6	100.3

¹ Նախնական

2. ՀԱՐԿԱԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՀԱՏՎԱԾ¹

2.1. ՀՀ պետական բյուջեի ցուցանիշներ

2.1.1. ՀՀ պետական բյուջեի նախնական ամփոփ ցուցանիշներ²

ՀՀ պետական բյուջեի ցուցանիշներ
(ըստ Տվյալների տարածման հատուկ ստանդարտի ձևաչափի (SSՀՄ))

	2019թ. հունվար-հունիս	2020թ. հունիս	2020թ. հունվար-հունիս
Պետական բյուջեի եկամուտներ, ընդամենը ³	758 502.5	102 883.0	716 700.6
Ծախսեր, ընդամենը	636 637.2	126 122.3	765 537.3
Պակասորդ (-)/հավելյուրդ (+)	121 865.3	-23 239.3	-48 836.7
Ֆինանսավորում	-121 865.3	23 239.3	48 836.7
Ֆինանսավորման ներքին աղբյուրներ	-77 247.9	-88 876.9	-8 740.2
Ֆինանսավորման արտաքին աղբյուրներ	-44 617.4	112 116.2	57 576.9

ՀՀ պետական բյուջեի հիմնական ցուցանիշներ

	2019թ. հունվար-հունիս	2020թ. հունիս	2020թ. հունվար-հունիս	2020թ. հունվար-հունիսը 2019թ. հունվար-հունիսի նկատմամբ, %
Պետական բյուջեի եկամուտներ, ընդամենը ³	758 502.5	102 883.0	716 700.6	×
1. Եկամուտներ	751 799.9	102 506.5	714 286.1	×
1.1. Հարկեր և տուրքեր	713 384.4	96 639.7	680 289.3	×
1.2. Այլ եկամուտներ	38 415.4	5 866.8	33 996.8	88.5
2. Պաշտոնական դրամաշնորհներ	6 702.6	376.5	2 414.5	36.0
Ծախսեր, ընդամենը	636 637.2	126 122.3	765 537.3	120.2
1. Ընթացիկ ծախսեր	613 098.1	115 816.2	719 757.3	117.4
2. Ոչ ֆինանսական ակտիվների հետ գործառնություններ	23 539.1	10 306.0	45 780.0	194.5
Պակասորդ (-)/հավելյուրդ (+)	121 865.3	-23 239.3	-48 836.7	-
Պետական բյուջեի պակասորդի (+) /հավելյուրդի (-) ֆինանսավորման աղբյուրները	-121 865.3	23 239.3	48 836.7	-

ՀՀ պետական բյուջեի հիմնական ցուցանիշների կառուցվածքը

	2019թ. հունվար-հունիս	2020թ. հունիս	2020թ. հունվար-հունիս	ընդամենի նկատմամբ, %
Պետական բյուջեի եկամուտներ, ընդամենը	100.0	100.0	100.0	100.0
1. Եկամուտներ	99.1	99.6	99.7	99.7
1.1 Հարկեր և տուրքեր	94.1	93.9	94.9	94.9
1.2. Այլ եկամուտներ	5.1	5.7	4.8	4.8
2. Պաշտոնական դրամաշնորհներ	0.9	0.4	0.3	0.3
Ծախսեր, ընդամենը	100.0	100.0	100.0	100.0
1. Ընթացիկ ծախսեր	96.3	91.8	94.0	94.0
2. Ոչ ֆինանսական ակտիվների հետ գործառնություններ	3.7	8.2	6.0	6.0
Պակասորդ (-)/հավելյուրդ (+)	100.0	100.0	100.0	100.0
Պետական բյուջեի պակասորդի (+) /հավելյուրդի (-) ֆինանսավորման աղբյուրները	100.0	100.0	100.0	100.0

2.2. ՀՀ պետական պարտք (ներքին և արտաքին)⁴

	31.12.2019թ.	30.04.2020թ.	31.05.2020թ.	30.06.2020թ.	մյն. դրամ Փոփոխությունը նախորդ ամսվա նկատմամբ
ՀՀ պետական պարտք այդ թվում՝	3 513 403.1	3 551 339.4	3 733 782.8 ⁰	3 725 282.5	-8 500.3
Արտաքին պարտք	2 776 229.6	2 734 727.7	2 902 497.9 ⁰	2 887 193.6	-15 304.3
Ներքին պարտք	737 173.5	816 611.7	831 284.8 ⁰	838 088.9	6 804.0
Փոխարկման համար կիրառված ԱՄՆ դոլար /ՀՀ դրամ փոխարժեքը	479.70	479.52	483.91	482.44	-1.47

	31.12.2019թ.	30.04.2020թ.	31.05.2020թ.	30.06.2020թ.	մյն. ԱՄՆ դոլար Փոփոխությունը նախորդ ամսվա նկատմամբ
ՀՀ պետական պարտք այդ թվում՝	7 324.167	7 406.030	7 715.862 ⁰	7 721.753	5.891
Արտաքին պարտք	5 787.429	5 703.052	5 998.012 ⁰	5 984.565	-13.447
Ներքին պարտք	1 536.739	1 702.977	1 717.850 ⁰	1 737.188	19.338

¹ Ըստ ֆինանսների նախարարության տվյալների

² Ներառված է արտաքին դոնորների աջակցությամբ իրականացվող ծրագրերի կատարման վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Ծախսերում ներկայացված են փաստացի (դրամարկղային) ծախսերը:

³ 2018թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ մտած «Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքի» 4-րդ և 456-րդ հոդվածներով սահմանված դրույթների ներդրմամբ պայմանավորված, դեռևս չեն ապահովվել վերահիշյալ հոդվածներով սահմանված հաշվարկներով ժամանակագրական շարքերի կազմման գործընթացները:

⁴ Ըստ նախնական տվյալների

3. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ¹

3.1. Դրամավարկային հիմնական ցուցանիշներ

Փողի բազայի կազմը

	ամսվա վերջի դրությամբ, մլն. դրամ 2020թ.			
	մարտ ²	ապրիլ	մայիս	հունիս
Զուտ միջազգային պահուստներ (ԶՄՊ), ընդամենը ³	988 175	898 181	1 009 405	988 792
Զուտ ներքին ակտիվներ, ընդամենը	255 609	323 913	234 781	277 089
Փողի բազա, ընդամենը	1 243 785	1 222 095	1 244 186	1 265 882

Փողի գանգվածի կազմը⁴

	ամսվա վերջի դրությամբ, մլն. դրամ 2020թ.			
	մարտ ⁵	ապրիլ	մայիս	հունիս
Զուտ արտաքին ակտիվներ, ընդամենը ⁶	-241 117	-259 699	-144 033	-201 766
Զուտ ներքին ակտիվներ, ընդամենը	3 316 116	3 271 393	3 221 928	3 291 362
Փողի գանգված, ընդամենը	3 074 999	3 011 694	3 077 896	3 089 596
Փողի բազմարկիչ	2.47	2.46	2.47	2.44

Ֆինանսական շուկայի տոկոսադրույքները

%

	2020թ.			
	մարտ	ապրիլ	մայիս	հունիս
Առևտրային բանկերի գործառնությունների տոկոսադրույքները				
վարկեր ⁷	12.09	11.49	11.69	11.84
Ավանդներ ⁷	7.23	8.08	8.31	7.92
ՀՀ կենտրոնական բանկի ռեպո գործառնությունների տոկոսադրույքները	5.25	5.00	5.00	4.50

ՀՀ բանկային համակարգում հաճախորդների և նրանց հաշիվների քանակը⁸

ամսվա վերջի դրությամբ

	2020թ.			
	փետրվար	մարտ	ապրիլ	մայիս
Ընդամենը հաճախորդներ	3 059 979	3 088 281	3 090 799	3 117 127
այդ թվում՝				
հրավարանական անձինք	99 032	99 528	100 198	100 678
ֆիզիկական անձինք	2 960 947	2 988 753	2 990 601	3 016 449
Ընդամենը հաշիվներ	6 036 140	6 085 675	6 080 454	6 075 554
այդ թվում՝				
հրավարանական անձինք	218 443	220 484	221 137	222 380
ֆիզիկական անձինք	5 817 697	5 865 191	5 859 317	5 853 174

Բանկերում բնակչությունից ներգրավված ավանդների մնացորդը 2020թ. հունիսի վերջին կազմել է 1 660 770 մլն դրամ և նախորդ ամսվա նկատմամբ աճել 14 451 մլն դրամով կամ 0.9%-ով, իսկ 2019թ. համապատասխան ժամանակաշրջանի նկատմամբ աճել է 157 039 մլն. դրամով կամ 10.4 %-ով:

ՀՀ բանկային համակարգում դրամարկղային շրջանառությունը⁴

մլն. դրամ

	2020թ.	
	հունիս	հունվար- հունիս
Մուտքեր	668 812.4	3 636 730.4
Ելքեր	674 349.8	3 662 744.3
Ելքերի գերազանցումը մուտքերի նկատմամբ	5 537.4	26 013.9

¹ Ըստ Կենտրոնական բանկի նախնական տվյալների

² Ներառված են եզրափակիչ շրջանառության գործառնությունները:

³ 2019 թվականից ԿԲ ԶՄՊ-ները հաշվարկված են փաստացի փոխարժեքներով:

⁴ Ընդգրկված են ԿԲ առևտրային բանկերի և վարկային կազմակերպությունների ցուցանիշները, ներառյալ կուտակված տոկոսները և հաշիվները:

⁵ Ներառված են եզրափակիչ շրջանառության գործառնությունները:

⁶ 2019 թվականից ԿԲ ԶՄՊ-ները հաշվարկված են փաստացի փոխարժեքներով:

⁷ Հաշվարկված է մինչև մեկ տարի ժամկետով միայն դրամով տրամադրված վարկերի և ներգրավված ավանդների համար (առանց միջբանկային շուկայի):

⁸ Ներառված չեն միացյալ հաշիվներում ընդգրկված հաճախորդները և վերջիններիս հաշիվների քանակը:

4. ԱՐՏԱՔԻՆ ՀԱՏՎԱԾ

4.1. Ապրանքների արտահանում և ներմուծում

4.1.1 Արտաքին և փոխադարձ առևտուր

Արտաքին և փոխադարձ առևտրի ամփոփ ցուցանիշները

մլն. ԱՄՆ դոլար

	2020թ. հունիս	2020թ. հունիսը 2019թ. հունիսի նկատմամբ, %	2020թ. հունիսը 2020թ. մայիսի նկատմամբ, %
Արտահանում	221.2	99.5	114.7
Ներմուծում	363.0	84.8	113.1
Առևտրաշրջանառություն	584.2	89.8	113.7

	2020թ. հունվար-հունիս	
	մլրդ. դրամ	մլն. դոլար
Արտահանում (ՖՕԲ գներով)	535.6	1 108.7
Ներմուծում (ՄԻՖ գներով)	978.5	2 025.5
Առևտրաշրջանառություն	1 514.1	3 134.2
Առևտրի հաշվեկշիռ	-442.9	-916.8
Առևտրի հաշվեկշիռ (առանց մարդասիրական օգնությամբ ստացված բեռների)	-437.9	-906.5
Առևտրի հաշվեկշիռ (արտահանումը և ներմուծումը՝ հաշվարկված ՖՕԲ գերով)	X	-604.9

ՀՀ արտաքին և փոխադարձ առևտրի առևտրաշրջանառության և հաշվեկշռի ցուցանիշները

հազ. դոլար

	Արտաքին և փոխադարձ առևտրի առևտրաշրջանառություն					Արտաքին և փոխադարձ առևտրի հաշվեկշիռ			
	2019թ. հունվար-հունիս	տեսակարար կշիռը, %	2020թ. հունվար-հունիս	տեսակարար կշիռը, %	աճի տեմպը, %	2019թ. հունվար-հունիս	տեսակարար կշիռը, %	2020թ. հունվար-հունիս	տեսակարար կշիռը, %
Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը	3 510 338.6	100.0	3 134 190.2	100.0	89.3	-1 138 124.2	100.0	-916 879.4	100.0
որից՝									
ԱՊՀ ԵՐԿՐՆԵՐ	1 080 982.4	30.8	1 072 420.9	34.2	99.2	-377 337.4	33.2	-497 620.9	54.3
այդ թվում՝									
ԵԱՏՄ երկրներ	994 383.7	28.3	991 183.7	31.6	99.7	-325 811.3	28.6	-444 083.3	48.4
ԱՊՀ այլ երկրներ	86 598.7	2.5	81 237.2	2.6	93.8	-51 526.1	4.5	-53 537.6	5.9
ԵՄ ԵՐԿՐՆԵՐ	734 784.5	20.9	583 086.2	18.6	79.4	-191 439.5	16.8	-156 892.6	17.1
ԱՅԼ ԵՐԿՐՆԵՐ	1 694 571.7	48.3	1 478 683.1	47.2	87.3	-569 347.3	50.0	-262 365.9	28.6

ՀՀ արտաքին և փոխադարձ առևտուրը

հազ. դոլար

	Արտահանում			Ներմուծում					
	2019թ. հունվար-հունիս	2020թ. հունվար-հունիս	աճի տեմպը, %	ըստ արտահանող երկրի			ըստ ապրանքի ծագման երկրի		
				2019թ. հունվար-հունիս	2020թ. հունվար-հունիս	աճի տեմպը, %	2019թ. հունվար-հունիս	2020թ. հունվար-հունիս	աճի տեմպը, %
Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը	1 186 107.2	1 108 655.4	93.5	2 324 231.4	2 025 534.8	87.1	2 324 231.4	2 025 534.8	87.1
որից՝									
ԱՊՀ ԵՐԿՐՆԵՐ	351 822.5	287 400.0	81.7	792 775.8	862 480.1	108.8	729 159.9	785 020.9	107.7
այդ թվում՝									
ԵԱՏՄ երկրներ	334 286.2	273 550.2	81.8	722 637.2	793 890.4	109.9	660 097.5	717 633.5	108.7
ԱՊՀ այլ երկրներ	17 536.3	13 849.8	79.0	70 138.6	68 589.7	97.8	69 062.4	67 387.4	97.6
ԵՄ ԵՐԿՐՆԵՐ	271 672.5	213 096.8	78.4	474 686.0	402 300.1	84.8	463 112.0	369 989.4	79.9
Այլ երկրներ	562 612.2	608 158.6	108.1	1 056 769.6	760 754.6	72.0	1 131 959.5	870 524.5	76.9

ՀՀ արտաքին և փոխադարձ առևտրի առևտրի կառուցվածքը

%

Երկրի անվանումը	Արտահանում		Ներմուծում			
	2019թ. հունվար-հունիս	2020թ. հունվար-հունիս	ըստ արտահանող երկրի		ըստ ապրանքի ծագման երկրի	
			2019թ. հունվար-հունիս	2020թ. հունվար-հունիս	2019թ. հունվար-հունիս	2020թ. հունվար-հունիս
Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
որից՝						
ԱՊՀ ԵՐԿՐՆԵՐ	29.7	25.9	34.1	42.6	31.4	38.8
այդ թվում՝						
ԵԱՏՄ երկրներ	28.2	24.7	31.1	39.2	28.4	35.4
ԱՊՀ այլ երկրներ	1.5	1.2	3.0	3.4	3.0	3.3
ԵՄ ԵՐԿՐՆԵՐ	22.9	19.2	20.4	19.9	19.9	18.2
Այլ երկրներ	47.4	54.9	45.5	37.5	48.7	43.0

¹ Փոխադարձ առևտուրը ներառում է միայն ՀՀ և ԵԱՏՄ երկրների միջև առևտուրը:

4.1.2 Մարդասիրական օգնություն

Ստացված մարդասիրական օգնության ծավալներն ըստ երկրների

հազ. դոլար

	2019թ. հունվար-հունիս ^ժ	Տեսակարար կշիռը,%	2020թ. հունվար-հունիս	Տեսակարար կշիռը,%	Աճի տեմպը,%
Ընդամենը	31 733.7	100.0	10 310.3	100.0	32.5
այդ թվում՝					
ԱՊՀ երկրներ	70.8	0.2	100.9	1.0	142.5
ԵՄ երկրներ	4 377.2	13.8	4 593.7	44.5	104.9
Այլ երկրներ	27 285.6	86.0	5 615.7	54.5	20.6

4.2. Զբոսաշրջություն

4.2.1. Միջազգային զբոսաշրջություն

Միջազգային զբոսաշրջության որոշ ցուցանիշներ 2019-2020թթ. հունվար-հունիսին

մարդ

	2019թ. հունվար-հունիս	2020թ. հունվար-հունիս
<i>Ժամանողներ¹</i>		
Ժամանել են ուղևորներ, որոնք ըստ ՉՀԿ մեթոդաբանության համարվում են զբոսաշրջիկ ²	770 055	311 264*

Օանուցում.

2020թ. ապրիլ-հունիսին ՀՀ սահմանային անցման կետերում ՀՀ ազգային անվտանգության ծառայության ՀՀ սահմանային էլեկտրոնային կառավարման տեղեկատվական (ՄԷԿՏ) համակարգով արձանագրված ժամանողները և մեկնողները չեն կարող որակվել որպես զբոսաշրջիկ, քանզի ըստ ՀՀ կառավարության 2020 թվականի մարտի 16-ի № 298-Ն որոշման (ինչպես նաև մինչ այդ ընդունված ՀՀ կառավարության 2020թ. մարտի 13-ի «Վրաստանի հետ հաղորդակցությունը ժամանակավորապես սահմանափակելու մասին» № 280-Ն որոշմամբ) հավելվածի 2-րդ կետի, անցակետով թույլատրվում է ՀՀ քաղաքացիների և ՀՀ քաղաքացի չհանդիսացող նրանց ընտանիքի անդամների, ՀՀ-ում օրինական հիմքերով բնակվելու իրավունք ունեցող անձանց մուտքը ՀՀ տարածք: Անցակետով արգելվում է ՀՀ քաղաքացիություն չունեցող այն անձանց մուտքը ՀՀ տարածք, որոնք ՀՀ տարածք են մուտք գործում պարետի որոշմամբ սահմանված համաճարակաբանական լարված իրավիճակ ունեցող երկրների (տարածքների) ցանկում ներառված երկրներից (տարածքներից) կամ մուտք գործելիս նախորդող տասնչորս օրվա ընթացքում գտնվել են այդ երկրներում (տարածքներում), բացառությամբ

1. դիվանագիտական ներկայացուցչությունների, հյուպատոսական հիմնարկների և միջազգային կազմակերպությունների ներկայացուցիչների և նրանց ընտանիքների անդամների.
2. այն դեպքերի, երբ պարետի որոշմամբ, հաշվի առնելով այդ երկրներում (տարածքներում) համաճարակային իրադրության իրավիճակը, թույլատրվում է սույն կետով նախատեսված երկրների (տարածքների) ցանկում ներառված երկրներից (տարածքներից) անձանց մուտք գործելը.
3. պարետի որոշմամբ այլ դեպքերի:

Հարկ է նշել նաև, որ ՀՀ կառավարության և Պարետի վերը հիշատակված որոշումներով նշված անձինք հիմնականում ՀՀ-ում կացության կարգավիճակ ունեցողներն են, ՀՀ քաղաքացիների ՀՀ քաղաքացի չհանդիսացող ընտանիքի անդամները, դիվանագետները, բեռնափոխադրող վարորդները, գնացքավարները, նրանց օգնականները, օդանավերի անձնակազմերը: Մեկնողների մասով հավելվում են նաև այլ գրեթե բոլոր երկրների կողմից սահմանված սահմանափակումները:

4.3. Արտարժույթային փոխարժեքներ

2020թ. հունիսին 1 ԱՄՆ դոլարի, 1 ԵՎԸ-ի և 1 Ռուսական ռուբլու արժույթային շուկայում ձևավորված միջին փոխարժեքներն, ըստ ՀՀ կենտրոնական բանկի տեղեկատվության, կազմել են, համապատասխանաբար՝ 481.27, 541.78 և 6.95 դրամ:

¹Ներգնա և արտագնա զբոսաշրջիկների ընդհանուր թվաքանակի հաշվարկման համար հիմք է հանդիսացել սահմանային անցման կետերում ուղևորների հաշվառման արդյունքում արձանագրված՝ ՀՀ ժամանողների և ՀՀ-ից մեկնածների թվաքանակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը, ստացված ՀՀ ազգային անվտանգության ծառայության (ՀՀ ԱԱԾ) ՀՀ սահմանային էլեկտրոնային կառավարման տեղեկատվական համակարգով, ինչպես նաև 2013թ. ՀՀ էլեկտրոնային նախարարության, Հայաստանի ազգային մրցունակության հիմնադրամի, Հայաստանում դոնոր կազմակերպությունների՝ Գերմանիայի միջազգային համագործակցության ընկերության (GIZ) և ԱՄՆ ՄՁԳ Ձեռնարկությունների զարգացման և շուկայի մրցունակության (USAID EDMC) ծրագրի համագործակցությամբ իրականացված «Ժամանողների և մեկնողների ընտրանքային հետազոտության» արդյունքները:

² Ըստ ՄԱԿ-ի զբոսաշրջության համաշխարհային կազմակերպության (ՉՀԿ) մեթոդաբանության (International Recommendations for Tourism Statistics 2008, Compilation Guide, UN WTO, Madrid, November 2010) **միջազգային զբոսաշրջիկ** է համարվում ցանկացած անձը, որը հանգստանալու, բուժվելու, հարազատներին այցելելու, գործնական, կրոնական կամ այլ նպատակներով ճանապարհորդում է իր հիմնական բնակության վայրից մեկ այլ վայր ոչ պակաս քան 24 ժամ և ոչ ավել քան անընդմեջ 1 տարի ժամանակով: Այսինքն՝ նրա հիմնական նպատակը ճանապարհորդելն է, այլ ոչ թե աշխատանքային գործունեությամբ զբաղվելը, որի դեպքում ուղևորության համար վճարումները կկատարվեն ժամանած վայրում աշխատանքային գործունեությունից ստացված ֆինանսական միջոցների հաշվին:

* Ցուցանիշը ձևավորվել է միայն 2020թ. հունվար-մարտ ժամանակաշրջանի տվյալներով: 2020թ. ապրիլ-հունիս ժամանակաշրջանում ըստ ՀՀ կառավարության 2020 թվականի մարտի 16-ի № 298-Ն որոշման ուժով ՀՀ ներգնա զբոսաշրջային այցելություններ չեն արձանագրվել:

5. ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

5.1. ՄԱԿ-ի կողմից երաշխավորված ԱՄՀ Ազգային սոցիալական տվյալների նվազագույն կազմը (հաստատված ՄԱԿ-ի Վիճակագրական հանձնաժողովի 30-րդ նստաշրջանում, 05.03.99թ.)

ՄԱԿ-ի Վիճակագրական հանձնաժողովի կողմից հաստատված, ինչպես նաև Միջազգային վիճակագրական ծրագրերի և ներդաշնակեցման Աշխատանքային խմբի կողմից երաշխավորված Ազգային սոցիալական տվյալների նվազագույն կազմում ընդգրկված 15 ցուցանիշներից ԱՐՄՍՍՍՍ-ը 2020թ. հունվար-հունիսին տեղեկատվություն է ներկայացնում հետևյալ 9 ցուցանիշների վերաբերյալ.

1. Մշտական բնակչության թվաքանակն ըստ սեռի

1 000 մարդ

	Ամբողջ բնակչությունը	Կին	Տղամարդ
2018թ. հուլիսի 1-ի դրությամբ	2 969.8	1 561.5	1 408.3
2019թ. հուլիսի 1-ի դրությամբ [◇]	2 961.6	1 562.3	1 399.3
2020թ. հուլիսի 1-ի դրությամբ	2 963.0	1 564.0	1 399.0

2. ՀՀ բնակչության կյանքի սպասվող տևողությունը հաշվարկված ծննդից, ըստ սեռի 2019թ.¹

տարի

	Ամբողջ բնակչությունը	Կին	Տղամարդ
Հայաստանի Հանրապետություն	76.5	79.5	73.1
Քաղաքային	76.7	79.7	73.2
Գյուղական	76.0	79.1	72.7

3. Մանկական մահացությունն ըստ սեռի (մինչև 1 տարեկան)

1 000 կենդանի ծնվածի հաշվով

	Ընդամենը	Աղջիկներ	Տղաներ
2018թ. հունվար- հունիս	8.5	8.3	8.6
2019թ. հունվար- հունիս [◇]	6.9	5.1	8.4
2020թ. հունվար- հունիս	9.2	7.9	10.4

4. Երեխաների մահացությունն ըստ սեռի (մինչև 5 տարեկան)

1 000 կենդանի ծնվածի հաշվով

	Ընդամենը	Աղջիկներ	Տղաներ
2018թ. հունվար- հունիս	10.4	9.8	10.9
2019թ. հունվար- հունիս [◇]	8.6	7.0	10.0
2020թ. հունվար- հունիս	10.5	8.9	12.0

5. Մայրական մահացության գործակիցը, 2020թ. հունվար-հունիսին կազմել է 6.3 միավոր (1 դեպք), 100 000 կենդանի ծնվածի հաշվով, 2019թ. հունվար-հունիսի 25.0 միավորի (4 դեպք)[◇] համեմատ:

6. Ուսումնառության միջին տևողությունը դպրոցներում 2019/2020 ուսումն. տարում կազմել է 12 տարի:

12. ՀՆԱ-ն մեկ շնչի հաշվով 2020թ. հունվար-մարտին կազմել է 428 337 դրամ (888 ԱՄՆ դոլար կամ 806 եվրո):

14. Գործազրկության մակարդակը² 2020թ. հունվար-մարտին (I եռամսյակ) կազմել է 19.8%, ընդ որում կանանցը՝ 18.6 % և տղամարդկանցը՝ 20.8%:

15. 2020թ. հունվար-մարտին (I եռամսյակ) տնտեսության մեջ զբաղված¹ է եղել ՀՀ բնակչության 32.9 %-ը, այդ թվում կանանց՝ 28.4 %-ը և տղամարդկանց՝ 38.0%-ը:

¹ Տարիների այն թիվն է, որ ծնվող սերունդը միջին հաշվով կապրի, պայմանով, որ այդ սերնդի ողջ կյանքի ընթացքում մեկ տարիքից հաջորդին անցնելիս մահացությունը՝ յուրաքանչյուր տարիքում հավասար կլինի բնակչության մահացության տվյալ ժամանակահատվածի մակարդակին:

² Ցուցանիշը հաշվարկվել է ԱՐՄՍՍՍՍ-ի կողմից իրականացված տնային տնտեսությունների աշխատուժի ընտրանքային հետազոտության արդյունքների հիման վրա: 2018թ. հունվարից վերանայվել է աշխատանքի շուկայի վիճակագրության մեթոդաբանությունը՝ տնային տնտեսություններում իրականացվող աշխատուժի հետազոտության շրջանակում: Վերանայման հիմքը Աշխատանքի վիճակագիրների միջազգային 19-րդ համաժողովում 2013թ. ընդունված «Աշխատանքի, զբաղվածության և աշխատուժի թերօգտագործման վիճակագրության մասին» (19-րդ ԱՎՍՀ) բանաձևի առանցքային դրույթներն են:

5.2. Ժողովրդագրական իրավիճակը

5.2.1. Բնակչության թվաքանակ և բնական շարժ

ՀՀ վարչատարածքային բաժանման հիմքը «Հայաստանի Հանրապետության վարչատարածքային բաժանման մասին» և «Երևան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին» օրենքներն են, որոնց համաձայն ՀՀ տարածքը բաժանվում է 10 մարզերի և ք.Երևանի:

ՀՀ վարչատարածքային բաժանումն ըստ ՀՀ մարզերի և ք.Երևանի, 2020թ. հուլիսի 1-ի դրությամբ

	Համայնքների քանակը ընդամենը ¹	Բնակավայրերի քանակը
Հայաստանի Հանրապետություն	484	1 003
ք. Երևան	1	1
Արագածոտն	72	120
Արարատ	95	99
Արմավիր	97	98
Գեղարքունիք	57	98
Լոռի	56	130
Կոտայք	42	69
Շիրակ	42	130
Սյունիք	8	138
Վայոց ձոր	8	55
Տավուշ	6	65

ՀՀ մշտական բնակչության թվաքանակն ըստ ՀՀ մարզերի և ք.Երևանի, հուլիսի 1-ի դրությամբ

հազ.մարդ

	Ընդամենը		Քաղաքային		Գյուղական	
	2019թ.	2020թ.	2019թ.	2020թ.	2019թ.	2020թ.
Հայաստանի Հանրապետություն	2 961.6	2 963.0	1 892.8	1 895.8	1 068.8	1 067.2
ք. Երևան	1 081.3	1 087.9	1 081.3	1 087.9	-	-
Արագածոտն	125.1	124.7	26.9	26.8	98.2	97.9
Արարատ	256.6	256.8	72.1	72.2	184.5	184.6
Արմավիր	263.8	264.4	82.5	83.0	181.3	181.4
Գեղարքունիք	228.0	227.2	66.8	66.3	161.2	160.9
Լոռի	214.8	213.0	127.3	125.9	87.5	87.1
Կոտայք	251.3	251.2	137.4	137.0	113.9	114.2
Շիրակ	232.5	231.3	136.4	135.7	96.1	95.6
Սյունիք	137.4	136.9	93.3	92.8	44.1	44.1
Վայոց ձոր	48.8	48.5	17.2	17.1	31.6	31.4
Տավուշ	122.0	121.1	51.6	51.1	70.4	70.0

ՀՀ մշտական բնակչության թվաքանակի փոփոխության բաղադրիչները, 2018-2020թթ.

հազ. մարդ

	Բնակչության թվաքանակը, տարեկազմը	Հունվար - հունիս			Բնակչության թվաքանակը, հուլիսի 1-ի դրությամբ
		բնական հավելված	միգրացիայի մնացորդ	ընդհանուր հավելված/ նվազում (+, -)	
2018թ.	2 972.7	3.1	-6.0	-2.9	2 969.8
2019թ.	2 965.3	2.3	-6.0	-3.7	2 961.6
2020թ.	2 959.7	1.5	1.8	3.3	2 963.0

ՀՀ բնակչության բնական շարժի հիմնական ցուցանիշները, հունվար-հունիս

	Բացարձակ թվաքանակ, մարդ/դեպք			2020թ. բացարձակ ցուցանիշի փոփոխությունը, %		1 000 բնակչի հաշվով, պրոմիլ		
	2018թ.	2019թ. [◇]	2020թ.	2018թ. նկատմամբ	2019թ. նկատմամբ	2018թ.	2019թ. [◇]	2020թ.
Ծնվածներ	16 261	16 021	15 893	97.7	99.2	11.0	10.9	10.8
Մեռելաձիներ	310	314	197	63.5	62.7	18.7 ²	19.2 ²	12.2 ²
Մահացածներ	13 218	13 724	14 417	109.1	105.0	9.0	9.3	9.8
Բնական հավելված	3 043	2 297	1 476	48.5	64.3	2.0	1.6	1.0
Ամուսնություն	6 802	7 406	5 258	77.3	71.0	4.6	5.0	3.6
Ամուսնալուծություն	1 916	1 793	1 494	78.0	83.3	1.3	1.2	1.0

¹ Փոփոխությունը պայմանավորված է համայնքների խոշորացմամբ:

² 1 000 ծնվածի հաշվով

5.3. Առողջապահություն¹

Հայաստանի Հանրապետությունում արձանագրված հիվանդությունների բացարձակ և հարաբերական ցուցանիշները, 2020թ. հունվար-հունիս

	Գրանցված դեպքերի քանակը, միավոր		որից՝						
	ընդամենը	100 000 բնակչի հաշվով	կանանց մոտ	մինչև 18 տարեկանների մոտ		նրանցից՝		գյուղական համայնքների բնակիչների մոտ	
				ընդամենը	100 000 համապատասխան տարիքի բնակչի հաշվով	0-2 տարեկան	3-6 տարեկան	ընդամենը	նրանցից մինչև 18 տարեկան
<i>Վարակային հիվանդություններ</i>									
Այլ սայլոններովային վարակներ	287	9.6	151	202	27.6	58	81	60	45
Շիգելյոզ	48	1.6	23	38	5.2	9	19	17	12
Այլ մանրէաին աղիքային վարակներ	786	26.4	379	565	77.3	305	151	334	243
Ռոտավիրուսային էնտերիտ	36	1.2	16	36	4.9	15	14	3	4
Նորվոլկ հարուցիչից առաջացած սուր գաստրոէնտերոկաթիա	2	0.1	-	2	0.3	2	-	-	-
Ժիարդիազ (յամբիլոզ)	65	2.2	39	54	7.4	2	14	29	24
Ճշտված այլ աղիքային վարակներ	10	0.3	4	10	1.4	7	2	1	1
Չճշտված և ենթադրյալ աղիքային վարակ	1 702	57.1	873	1 091	149.3	427	349	681	445
Շնչառական օրգանների տուբերկուլյոզ	145	4.9	24	5	0.7	-	2	56	2
Արտաթորային տուբերկուլյոզ	54	1.8	20	9	1.2	1	4	18	2
Տուլարեմիա	2	0.1	1	-	-	-	-	2	-
Բրուցելյոզ՝ առաջնակի հաստատված բոլոր ձևերը	67	2.2	14	8	1.4	-	-	51	7
Առաջնակի հայտնաբերված քրոնիկ բրուցելյոզ	5	0.2	1	1	0.2	-	-	4	-
Նորածնի պրկախտ (փայտացում)	1	0.0	-	1	0.2	1	-	1	1
Վապուլյա հազ	13	0.4	8	13	2.2	10	2	6	6
Քուրթշ	206	6.8	82	204	35.2	23	128	64	63
Մենինգոկոկային վարակ՝ բոլոր ձևերը	5	0.2	2	5	0.9	4	1	3	3
Այլ մանրէաին մենինգիտներ	7	0.2	5	5	0.9	2	2	2	-
Սուր թորշոմած կաթված	8	0.3	4	8	1.4	3	3	2	2
Վենդանիների կողմից տուժելու դեպքեր	2 207	73.2	655	633	109.3	17	139	694	231
Վիրուսային մենինգիտ	2	0.1	1	1	0.2	-	-	-	-
Հերպեսի վիրուսից առաջացած վարակներ	9	0.3	5	-	-	-	-	2	-
Ջրծաղիկ	5 453	180.9	2 664	4 837	835.2	473	1 779	1 030	879
Վիրուսային հեպատիտներ	12	0.4	5	2	0.3	1	-	7	1
Առաջնակի հայտնաբերված քրոնիկ հեպատիտներ	15	0.5	5	-	-	-	-	1	-
ՄԻԱՎ	164	5.4	50	4	0.7	2	1	65	-
ՄԻԱՎ, վիրուսային հեպատիտ Բ համակցված վարակ	2	0.1	1	-	-	-	-	-	-
ՄԻԱՎ, վիրուսային հեպատիտ Ծ համակցված վարակ	4	0.1	1	-	-	-	-	-	-
ՄԻԱՎ, տուբերկուլյոզ համակցված վարակ	15	0.5	3	1	0.2	-	1	4	-
Համաճարակային պարոտիտ (խոզուկ)	2	0.1	1	2	0.3	-	1	1	1
Վարակային մոնոնուկլեոզ	130	4.3	46	112	19.3	14	55	41	37
Վիրուսային վարակ չճշտված տեղակայումով	18	0.6	7	18	3.1	13	4	8	8
Լեյշմանիոզներ	9	0.3	6	6	1.0	5	1	2	2
Էիլիանկոզ	13	0.4	8	4	0.7	1	3	8	4
Տենիարինխոզ	9	0.3	6	2	0.3	-	-	2	1
Դիֆիլոբոթրիոզ	1	0.0	-	-	-	-	-	-	-
Ասկարիոզ	848	28.1	445	730	126.1	52	330	314	283
Տրիխոցեֆալոզ	12	0.4	9	11	1.9	-	6	1	1
Էնտերոբիոզ	765	25.4	379	681	117.6	93	336	303	278
Ոջյտություն	2	0.1	1	2	0.3	-	1	-	-
Քոս	4	0.1	1	3	0.5	2	-	2	2
Գրիպ հարուցված այլ նույնականացրած գրիպի վիրուսով	361	12.0	207	208	35.9	65	76	41	23
Գրիպ թոքաբորբով, նույնականացրած գրիպի այլ վիրուսով	36	1.2	18	27	4.7	4	16	3	3
Վիրուսային թոքաբորբ ²	5 550	184.2	3 473	9	1.6	1	-	275	2
Թոքաբորբ չճշտված հարուցիչով	8 540	283.4	4 410	1 792	309.4	541	600	1 537	601
Հեպատիտ Բ-ի վիրուսակրություն	200	6.6	102	-	-	-	-	61	-
Հեպատիտ Ծ-ի վիրուսի հանդեպ հակամարմինների առկայությամբ	394	13.1	115	1	0.2	-	-	67	-
<i>Թունավորումներ</i>									
Մանրէային սննդային	26	0.9	18	8	1.4	2	1	20	7

¹ Ըստ Առողջապահության նախարարության ամփոփ տեղեկատվության

² COVID-19-ով հարուցված թոքաբորբ

	Գրանցված դեպքերի քանակը, մ/հալոք		որից՝						
	ընդամենը	100 000 բնակչի հաշվով	կանանց մոտ	մինչև 18 տարեկանների մոտ		նրանցից՝		գյուղական համայնքների բնակիչների մոտ	
				ընդամենը	100 000 համապատասխան տարիքի բնակչի հաշվով	0-2 տարեկան	3-6 տարեկան	ընդամենը	նրանցից մինչև 18 տարեկան
Ոչ բժշկական նշանակության նյութերի	862	28.6	363	272	47.0	53	68	361	140
Դեղամիջոցներից, դեղորայքից և կենսաբանական նյութերից	297	9.9	184	112	19.3	42	39	73	44

Ծանոթագրություն՝

Ըստ Առողջապահության նախարարության Հիվանդությունների վերահսկման և կանխարգելման ազգային կենտրոնի տրամադրած տեղեկատվության, Հայաստանի Հանրապետությունում 2020թ. մարտ-հունիսին կորոնավիրուսային հիվանդության (COVID-19) բացահայտման նպատակով իրականացված թեստերի քանակը կազմել է 113 547, հաստատված դեպքերինը՝ 26 065, իսկ առողջացածների թվաքանակը՝ 14 563 մարդ:

5.4. Հաշվառված հաշմանդամների թվաքանակը 2020 թվականի հուլիսի 1-ի դրությամբ՝

Հաշվառված հաշմանդամների թվաքանակն ըստ տարիքային խմբերի, 2020թ. հուլիսի 1-ի դրությամբ

մարդ

	Ընդամենը	նրանցից՝ կանայք
Մինչև 18 տարեկան	8 597	2 716
18-ից մինչև 40 տարեկան	22 589	7 315
նրանցից՝ անժամկետ	17 714	5 293
40-ից մինչև կենսաթոշակային տարիքի	78 656	36 829
նրանցից՝ անժամկետ	53 009	23 805
Կենսաթոշակային տարիքի և բարձր	81 147	44 804
Ընդամենը	190 989	91 664
նրանցից՝ անժամկետ ²	150 655	73 315

Հաշվառված հաշմանդամների թվաքանակն ըստ հաշմանդամության պատճառների և ըստ հաշմանդամության խմբերի, 2020թ. հուլիսի 1-ի դրությամբ

մարդ

	I խումբ		II խումբ		III խումբ		Հաշմանդամ երեխա	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ աղջիկներ
Ընդհանուր հիվանդություններ	5 727	2 623	51 975	26 620	89 103	50 330	-	-
Մանկուց հիվանդություն	3 306	1 439	10 443	4 155	9 915	2 818	8 597	2 716
Զինձառադության հետ կապված	532	8	4 541	92	4 022	141	-	-
Աշխատանքային խեղում	95	24	531	132	1 016	183	-	-
Մասնագիտական հիվանդություն	3	1	87	38	102	27	-	-
Չեռնոբիլի ԱԷԿ-ի վթարի վերացման հետ կապված	6	-	301	4	229	2	-	-
Տարերային, տեխնածին և այլ աղետների, ինչպես նաև դրանց վերացման աշխատանքների ժամանակ ստացած հիվանդություն, խեղում, վնասվածք	48	37	303	200	107	74	-	-
Ընդամենը	9 717	4 132	68 181	31 241	104 494	53 575	8 597	2 716

¹ Ըստ Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության էլեկտրոնային տեղեկատվական բազայի տվյալների (հաշմանդամության վարչական ռեգիստր)

² Անժամկետ կենսաթոշակառուների ընդհանուր թվաքանակը չի համապատասխանում ըստ նրանց տարիքային խմբերի բաշխվածության հանրագումարին, քանի որ «Կենսաթոշակային տարիքի և բարձր» տողում ներառված հաշմանդամների մի մասի մոտ 2020թ. հունվար-հունիսին բժշկասոցիալական փորձաքննության ժամանակ լրացած չի եղել կենսաթոշակային տարիքը և նրանց մոտ հաշմանդամությունը սահմանվել է մեկ տարով, սակայն 2020թ. հուլիսի 1-ի դրությամբ նրանց մոտ լրացել է կենսաթոշակային տարիքը, բայց չեն ունեցել անժամկետ հաշմանդամություն:

5.5. Կենսաթոշակատուների թվաքանակը և կենսաթոշակների միջին չափերը 2020 թվականի հուլիսի 1-ի դրությամբ¹

Աշխատանքային կենսաթոշակ ստացող կենսաթոշակատուների թվաքանակն ու կենսաթոշակի միջին չափն ըստ կենսաթոշակի տեսակի, 2020թ. հուլիսի 1-ի դրությամբ

	Կենսաթոշակատուների թվաքանակը, մարդ			Կենսաթոշակի միջին չափը, դրամ			Նոր նշանակված կենսաթոշակատուների		Աշխատող կենսաթոշակատուների	
	ընդամենը	այդ թվում՝		ընդամենը	այդ թվում՝		թվաքանակը, մարդ	կենսաթոշակի միջին չափը, դրամ	թվաքանակը, մարդ	կենսաթոշակի միջին չափը, դրամ
		կանայք	տղամարդիկ		կանայք	տղամարդիկ				
Կենսաթոշակատուների թվաքանակը	467 701	284 477	183 224	43 727.8	42 826.5	45 127.1	37 865	37 906.3	84 527	48 154.3
1. տարիքային	334 978	207 738	127 240	45 116.5	44 131.3	46 725.0	31 532	38 459.0	53 198	52 173.1
2. արտոնյալ պայմաններով	1 581	417	1 164	45 726.0	44 903.7	46 020.6	324	47 260.1	1 022	47 112.2
3. երկարամյա ծառայության	431	122	309	80 577.1	79 845.5	80 865.9	18	52 558.3	186	69 798.5
4. մասնակի	11 528	10 448	1 080	32 805.5	32 887.9	32 008.3	1 545	31 310.2	8 459	32 842.5
5. հաշմանդամության	111 600	60 361	51 239	41 314.1	40 850.7	41 860.0	3 796	36 338.7	21 361	44 301.9
6. կերակրողին կորցնելու դեպքում	7 583	5 391	2 192	31 998.3	32 933.9	29 697.3	650	30 858.2	301	31 726.6

Կենսաթոշակատուների թվաքանակն ըստ կենսաթոշակի տեսակի և ըստ սեռատարիքային խմբերի, 2020թ. հուլիսի 1-ի դրությամբ

	ընդամենը	այդ թվում՝ ըստ տարիքային խմբերի							
		մինչև 51	51 – 55	56 – 62	63 – 70	71 – 75	76 – 80	81 և բարձր	
		կանայք	տղամարդիկ	կանայք	տղամարդիկ	կանայք	տղամարդիկ	կանայք	տղամարդիկ
Աշխատանքային	467 701	12 229	6 599	41 052	195 442	84 594	42 493	85 292	
Զինծառայության հետ կապված	1 738	167	315	563	432	72	38	151	
Այլ օրենքներով սահմանված	709	50	37	83	238	167	53	81	
Կենսաթոշակատուների թվաքանակը	470 148	12 446	6 951	41 698	196 112	84 833	42 584	85 524	

Կենսաթոշակատուներին առնչվող մի շարք ընդհանրացված ցուցանիշներ, 2020թ. հուլիսի 1-ի դրությամբ

	Կենսաթոշակատուների թվաքանակը, մարդ			Կենսաթոշակի միջին չափը, դրամ		
	ընդամենը	այդ թվում՝		ընդամենը	այդ թվում՝	
		կանայք	տղամարդիկ		կանայք	տղամարդիկ
Հայրենական պատերազմի մասնակից	205	32	173	58 798.2	50 770.6	60 283.0
Պետության լրիվ խնամքի տակ գտնվող և խնամակալական կազմակերպությունում (ծերանոցում) ապրող կենսաթոշակատուներ	599	364	235	43 533.1	44 036.9	42 752.7
Պետության լրիվ խնամքի տակ գտնվող և խնամակալական կազմակերպությունում (մանկատանը) ապրող երեխաներ	6	3	3	88 190.8	97 630.0	78 751.7
Ազատագրված վայրում գտնվող	16	1	15	32 043.1	36 080.0	31 774.0
Մահացած	11 000	5 961	5 039	46 456.5	44 706.9	48 526.4
ԱՊՀ երկրներ ուղարկված գործեր	581	385	196	41 457.0	40 995.0	42 364.5

5.6. Նպաստատուների թվաքանակը և նպաստների միջին չափերը 2020 թվականի հուլիսի 1-ի դրությամբ

Ընտանեկան և սոցիալական նպաստներ ստացող ընտանիքների քանակը, 2020թ. հուլիսի 1-ի դրությամբ²

	Ընտանիքների քանակը
Ընտանեկան նպաստ ստացող	60 162
Սոցիալական նպաստ ստացող	24 228
Ընդամենը	84 390

¹ Ըստ Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության սոցիալական ապահովության ծառայության ամփոփ տեղեկատվության

² Ըստ Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության ամփոփ տեղեկատվության

5.7. Որդեգրումը 2020 թվականի հունվար-հունիսին՝

Կենտրոնացված հաշվառման վերցված որդեգրման ենթակա երեխաների թվաքանակն ըստ տարիքային խմբերի և ըստ սոցիալական վիճակի, 2020թ. հունվար-հունիս

մարդ

	Որդեգրման ենթակա երեխաների թվաքանակը		այդ թվում՝ ըստ տարիքային խմբերի											
			մինչև 6 ամսական		6 ամսականից մինչև 1 տարեկան		1 տարեկանից մինչև 6 տարեկան		6 տարեկանից մինչև 10 տարեկան		10 տարեկանից մինչև 15 տարեկան		15 տարեկանից մինչև 18 տարեկան	
	ընդամենը	նրանցից՝ աղջիկներ	ընդամենը	նրանցից՝ աղջիկներ	ընդամենը	նրանցից՝ աղջիկներ	ընդամենը	նրանցից՝ աղջիկներ	ընդամենը	նրանցից՝ աղջիկներ	ընդամենը	նրանցից՝ աղջիկներ	ընդամենը	նրանցից՝ աղջիկներ
Երկու ծնող ունեցող երեխա	3	1	1	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Միակողմանի ծնողազուրկ երեխա	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Միայնակ մոր երեխա	6	4	3	1	-	-	2	2	-	-	1	1	-	-
Երկկողմանի ծնողազուրկ երեխա	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Մնացել է առանց ծնողական խնամքի	4	1	-	-	1	1	1	-	-	-	2	-	-	-
Դատական կարգով անգործունակ ճանաչվածի երեխա	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	16	7	4	2	2	1	4	2	1	-	4	1	1	1

5.8. Իրավախախտումներ

5.8.1. Հանցագործություններ¹

Գրանցված հանցագործությունների քանակն ըստ հանցատեսակների

միավոր

	2020թ. հունվար-հունիս	2019թ. հունվար-հունիս
Գրանցված հանցագործությունների ընդհանուր քանակը	13 003	12 250
Հանցագործությունների ընդհանուր քանակից՝ կատարվել է հրազենի, ռազմամթերքի գործադրմամբ	54	37
Մարդու (անձի) դեմ ուղղված հանցագործություններ	2 065	2 012
Հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի և բնակչության առողջության դեմ ուղղված հանցագործություններ	2 124	1 863
Սեփականության դեմ ուղղված հանցագործություններ	6 745	6 273
Տնտեսական գործունեության դեմ ուղղված հանցագործություններ	428	297
Պետական իշխանության, ծառայության և կառավարման կարգի դեմ ուղղված հանցագործություններ	1 439	1 604
Այլ հանցագործություններ	202	201
Հանցագործությունների ընդհանուր քանակից՝ կոռուպցիոն բնույթի հանցագործություններ	664	632

5.9. Դատական պատասխանատվության ենթարկվածների թվաքանակը, կազմը և քրեական պատժատեսակների կիրառումը 2020 թվականի հունվար-հունիսին²

Դատապարտվածների թվաքանակն ըստ նրանց տարիքային խմբերի և զբաղմունքի, 2020թ. հունվար-հունիս

մարդ

	Ընդամենը
Դատապարտվածների թվաքանակը	695
<i>ըստ տարիքային խմբերի</i>	
14-17	19
18-29	303
30-49	272
50 և բարձր	101
<i>ըստ զբաղմունքի</i>	
պաշտոնատար անձինք	18
գինվորական ծառայողներ	156
մինչև 18 տարեկան սովորողներ	9
18 և բարձր տարիքի սովորողներ	5
չաշխատող և չսովորող աշխատունակներ	371
արգելանքի տակ գտնվող անձ	7
այլ	129

¹ Ըստ Ոստիկանության ամփոփ տեղեկատվության

² Ըստ Դատական դեպարտամենտի ամփոփ տեղեկատվության

5.10. Դատական ակտերի հարկադիր կատարումը 2020թ. հունվար-հունիսին¹

Կատարողական վարույթների շարժը, 2020թ. հունվար-հունիս

միավոր

Կատարողական վարույթները	Ընդամենը
Առկա էին հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբում	15 061
Ստացվել են հաշվետու ժամանակաշրջանում	683 575
Կարճվել և ավարտվել են հաշվետու ժամանակաշրջանում	568 411
Մնացել են հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	130 225

5.11. Նոտարական գործունեությունը 2020 թվականի հունվար-հունիսին²

Նոտարական գործունեության հիմնական ցուցանիշները, 2020թ. հունվար-հունիս

	Վավերացված գործերի քանակը, միավոր	Գանձված պետական տուրքը, հազ. դրամ
Անշարժ գույքի օտարման պայմանագրերի վավերացում	17 992	66 845.5
Անշարժ գույքի վարձակալության պայմանագրերի վավերացում	2 978	9 763.5
Անշարժ գույքի անհատույց օգտագործման պայմանագրերի վավերացում	229	815.5
Սերվիտուտի մասին պայմանագրերի վավերացում	9	6.0
Անշարժ գույքի վերաբերյալ այլ պայմանագրերի վավերացում՝ բացի գրավից	2 060	5 221.5
Գրավի պայմանագրերի վավերացում	8 562	6 778.0
Շարժական գույքի վերաբերյալ պայմանագրերի վավերացում	442	1 622.0
Այլ պայմանագրերի վավերացում	3 550	7 913.5
Կտակների վավերացում	1 900	3 780.0
Լիազորագրերի վավերացում	22 381	50 503.0
Կտակակատարի լիազորությունների հավաստման վկայագրի տրամադրում	1	5.0
Այլ գործարքների վավերացում	17 124	34 216.5
Ժառանգական գույքի պահպանմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում	70	142.0
Ժառանգության իրավունքի վկայագրերի տրամադրում	10 041	17 781.5
Բոլոր ժառանգների համաձայնությամբ նախկինում տրված ժառանգության իրավունքի վկայագրի չեղյալ համարում	2	4.0
Ընդհանուր գույքից հասանելիք բաժնի նկատմամբ սեփականության իրավունքի վկայագրերի տրամադրում	1 039	2 055.0
Նոտարական ակտերի կրկնօրինակների տրամադրում	23	46.0
Փաստաթղթերի պատճենների կամ դրանց քաղվածքների իսկության վավերացում	7 205	4 309.3
Փաստաթղթերի վրա եղած ստորագրությունների իսկության վավերացում	12 742	6 417.0
Նոտարի վստահված թարգմանչի ստորագրության իսկության վավերացում	62 059	31 055.5
Փաստաթղթերի թարգմանության իսկության վավերացում	13 348	7 188.5
Քաղաքացու ողջ լինելու փաստի հաստատում	19	38.5
Քաղաքացու որոշակի վայրում գտնվելու փաստի հաստատում	2	4.0
Իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստերի հաստատում	3 970	7 942.3
Լուսանկարում պատկերված անձի և քաղաքացու նույնության հաստատում	2	4.0
Ֆիզիկական անձանց կամ կազմակերպությունների դիմումները կամ այլ փաստաթղթերը այլ ֆիզիկական անձանց կամ կազմակերպություններին փոխանցելը	1	3.0
Դրամական գումար կամ արժեթղթեր դեպոզիտ ընդունելը, պահպանելը, հանձնելը կամ վերադարձնելը	11	22.0
Ապացույցների ապահովումը	34	74.0
Կազմակերպության ընդհանուր ժողովի կամ կոլեգիալ այլ մարմնի նիստի արձանագրության վավերացում	15	30.0
Անձանց առաջարկությունների հիման վրա և նրանց պահանջով ոչ օրինակելի գործարքների, հաստատման ոչ ենթակա ոչ օրինակելի փաստաթղթերի կամ իրավական այլ փաստաթղթերի պատրաստման և տրամադրման, ինչպես նաև գործարքների վավերացման կամ փաստաթղթերի պատրաստման հետ չկապված իրավական օգնության կամ խորհրդատվության տրամադրման կամ այլ ծառայությունների մատուցում	340	252.0
Ընդամենը	188 151	264 838.6

5.12. Ստանդարտացումը, համապատասխանության գնահատումը և հավատարմագրումը 2020 թվականի II եռամսյակում և հունվար-հունիսին³

միավոր

	II եռամսյակ	Հունվար-հունիս
<i>Ստանդարտացում</i>		
Ընդունված և գործողության մեջ դրված ազգային ստանդարտների քանակը	65	132
Թողարկված տեղեկատվական նյութերի քանակը	4	8
Համապատասխանության գնահատում		
Տրված համապատասխանության սերտիֆիկատների քանակը	61	210
Անհամապատասխանության պատճառով մերժված հայտերի քանակը	-	-

¹ Ըստ Արդարադատության նախարարության դատական ակտերի հարկադիր կատարումն ապահովող ծառայության ամփոփ տեղեկատվության

² Ըստ Արդարադատության նախարարության ամփոփ տեղեկատվության

³ Ըստ Էլեոնորիկայի նախարարության ամփոփ տեղեկատվության:

	II եռամսյակ	Հունվար-հունիս
Գրանցված համապատասխանության հայտարարագրերի քանակը	2 232	4 491
Անհամապատասխանության պատճառով մերժված հայտերի քանակը	-	-
Պետական գրանցման վկայականների քանակը	234	327
Անհամապատասխանության պատճառով մերժված հայտերի քանակը	2	2
Տեխնիկական կանոնակարգերով սահմանված համապատասխանության գնահատման այլ փաստաթղթերի քանակը	-	-
Անհամապատասխանության պատճառով մերժված հայտերի քանակը	-	-
Հավաստարմագրում		
ՀՀ տարածքում հավաստարմագրված սերտիֆիկացման մարմինների քանակը	2	4
ՀՀ տարածքում հավաստարմագրված փորձարկման լաբորատորիաների քանակը	4	6
ՀՀ տարածքում հավաստարմագրված հսկողություն իրականացնող մարմինների քանակը	-	-

**5.13. Գիտատեխնիկական աշխատանքները 2019 թվականին՝
Գիտատեխնիկական աշխատանքների կատարումը, 2019թ.**

մլն. դրամ

	Ըստ ընթացիկ (պայմանագրային) գների		Ըստ ինքնարժեքի (փաստացի ծախսերով)	
	ընդամենը	որից՝ կատարվել է սեփական ուժերով	ընդամենը	որից՝ կատարվել է սեփական ուժերով
<i>Ավարտված և պատվիրատուի կողմից ընդունված աշխատանքների փաստացի ծավալը</i>	10 517.4	X	10 240.7	X
Տարեկգրքից կատարված աշխատանքների ծավալը	12 401.0	11 853.0	12 234.3	11 749.4

5.14. Հրատարակությունները 2019 թվականին

Պարբերական հրատարակությունների թողարկման հիմնական ցուցանիշները, 2019թ.

	Հրատարակությունների քանակը, միավոր	Համարների քանակը, միավոր	Միանվագ տպաքանակը, հազ. օրինակ	Տարեկան տպաքանակը, հազ. օրինակ	Տպագրական տպածո թերթերի քանակը, հազ. օրինակ
Ամսագրեր	96	294	67.2	268.8	24 768.0
Ժողովածուներ	62	84	13.2	86.8	267.7
Տեղեկագրեր	6	195	2.1	78.0	1 024.0
Լրագրեր	38	2 527	157.2	13 659.6	25 916.7
Ընդամենը	202	3 100	239.7	14 093.2	51 976.4

5.15. Սպորտային կազմակերպությունների գործունեությունը 2019 թվականին

Սպորտային կազմակերպությունների տեսակարար ցուցանիշներն ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2019թ.

	Մարզիկների թվաքանակը մեկ խմբի հաշվով, մարդ	Մարզիկների թվաքանակը 10 000 բնակչի հաշվով, մարդ	Մարզիկների թվաքանակը մեկ մարզիչ-մանկավարժի հաշվով, մարդ	Մարզիչ-մանկավարժների թվաքանակը 10 000 բնակչի հաշվով, մարդ	Խմբերի քանակը մեկ մարզիչ-մանկավարժի հաշվով, միավոր
ք.Երևան	11.5	169.8	21.4	7.9	1.9
Արագածոտն	15.1	59.3	23.2	2.6	1.5
Արարատ	10.9	61.5	18.6	3.3	1.7
Արմավիր	10.8	60.3	24.9	2.4	2.3
Գեղարքունիք	11.6	69.2	22.2	3.1	1.9
Լոռի	11.2	171.8	18.8	9.1	1.7
Վոտայք	11.5	133.2	25.3	5.3	2.2
Շիրակ	8.5	266.9	14.8	18.1	1.7
Սյունիք	13.9	168.3	22.2	7.6	1.6
Վայոց ձոր	12.7	395.2	32.6	12.1	2.6
Տավուշ	13.4	64.8	23.9	2.7	1.8
Ընդամենը ՀՀ	11.1	142.2	20.5	6.9	1.9

¹ 2020թ. գիտատեխնիկական աշխատանքների վերաբերյալ հաշվետվություն է ներկայացրել հանրապետության գիտատեխնիկական, կոնստրուկտորական, նախագծահետախուզական, բուհական, արդյունաբերական, բժշկական, գյուղատնտեսական, մշակութային և այլ ոլորտների կազմակերպությունների հաշվեկշիռներում գործող 63 գիտահետազոտական կազմակերպություն:

5.16. Բնակարանային ֆոնդը 2019 թվականին¹

Բնակարանային ֆոնդի հիմնական ցուցանիշները տարեկերջին, 2019թ.

Բազմաբնակարան շենքերի			Բնակելի տների (առանձնատների)		Հանրակացարանային ֆոնդի և ժամանակավոր բնակելի տարածքի ընդհանուր մակերեսը, քառ. մ	Մեկ բնակչի սպահովվածությունն ընդհանուր մակերեսով, քառ. մ
քանակը, միավոր	բնակարանների քանակը, միավոր	ընդհանուր մակերեսը, քառ. մ	քանակը, միավոր	ընդհանուր մակերեսը, քառ. մ		
19 175	444 026	28 611 946	405 100	67 656 331	273 446	32.6

5.17. Անշարժ գույքի շուկան 2020 թվականի հունվար-հունիսին

Անշարժ գույքի նկատմամբ իրականացված ընդհանուր գործարքներն ըստ գործարքի տեսակների, 2020թ. հունվար-հունիս

միավոր

	Ընդամենը	այդ թվում՝		
		ք.Երևան	ՀՀ մարզերի քաղաքներ	ՀՀ մարզերի գյուղեր
Օտարում	10 362	2 745	2 671	4 946
այդ թվում՝				
առուվաճառք	7 930	2 070	2 053	3 807
նվիրատվություն	2 045	603	531	911
փոխանակում	49	19	10	20
այլ	338	53	77	208
Վարձակալություն	2 058	968	653	437
Գրավադրում	4 308	2 143	1 236	929
Ժառանգություն	4 038	747	869	2 422
Օրինականագում	401	133	107	161
Առաջնային գրանցում	5 707	1 862	1 310	2 535
Վերագրանցում	1 922	482	424	1 016
Ընդամենը	28 796	9 080	7 270	12 446

5.18. Հիդրոտեղընութաբանական պայմանները 2020 թվականի հունիսին^{1,2}

Օդի միջին ամսական և տասնօրյակային ջերմաստիճաններն ու շեղումները 1961-1990թթ. համապատասխան նորմաներից ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2020թ. հունիս

	Միջին ջերմաստիճանը և շեղումը նորմայից, °C									
	ամսական միջին				առաջին տասնօրյակ		երկրորդ տասնօրյակ		երրորդ տասնօրյակ	
	գրանցված	շեղում	արավե- յազույն	նվազա- զույն	գրանցված	շեղում	գրանցված	շեղում	գրանցված	շեղում
ք.Երևան	+23.0+24.4	+2.4+2.8	+30.1+31.9	+15.7+17.9	+22.7+23.9	+3.0+3.9	+23.0+24.1	+1.8+2.4	+23.4+25.3	+1.3+1.8
Արագածոտն (յեռներ)	+13.6+15.6	+1.7+1.8	+20.5+22.2	+7.0+11.5	+13.4+15.4	+2.4+2.9	+14.2+15.9	+1.6+2.0	+13.2+15.6	-0.1+0.8
Արագածոտն (նախալեռներ)	+18.8+23.3	+2.1+2.1	+24.3+30.7	+13.3+16.6	+17.6+22.8	+2.5+3.0	+18.5+23.4	+1.8+2.4	+19.2+23.8	+1.3+1.3
Արարատ	+22.8+24.5	+1.9+2.2	+30.3+32.2	+15.9+17.7	+22.4+24.1	+2.5+3.4	+22.6+24.2	+1.7+2.3	+23.5+25.2	+1.2+1.7
Արմավիր	+23.5	+1.9	+31.8	+15.7	+23.1	+2.9	+23.0	+1.5	+24.5	+1.6
Գեղարքունիք	+12.7+16.1	+0.9+3.0	+18.3+22.4	+6.0+10.8	+12.2+16.8	+2.1+4.2	+13.6+16.0	+0.7+3.5	+12.4+15.5	-0.3+1.3
Լոռի	+15.5+18.3	+1.8+2.3	+22.8+25.2	+7.0+11.6	+15.1+17.8	+2.1+3.3	+15.8+19.0	+2.1+3.4	+15.6+18.0	+0.1+1.4
Կոտայք	+15.8+20.7	+1.9+2.2	+23.3+27.9	+8.0+14.4	+15.5+20.1	+3.0+3.2	+16.2+21.0	+1.9+2.5	+15.7+21.1	+0.8+1.1
Շիրակ	+13.6+17.9	+1.9+2.6	+21.2+25.5	+6.0+10.5	+13.2+17.3	+2.2+3.0	+13.8+18.1	+1.9+2.4	+13.7+18.4	+0.8+1.2
Սյունիք (հովիտներ)	+23.2+26.3	+2.9+3.2	+31.6+33.5	+15.5+20.1	+22.4+25.8	+4.2+4.2	+24.7+27.4	+4.2+4.6	+22.5+25.6	+1.3+1.3
Սյունիք (նախալեռներ)	+16.4+19.0	+1.4+3.0	+24.1+25.2	+8.9+13.6	+15.8+18.4	+2.2+3.4	+16.9+20.5	+2.2+4.1	+16.4+18.1	+0.7+0.7
Վայոց ձոր (յեռներ)	+14.4	+1.7	+22.4	+7.8	+13.9	+2.0	+14.9	+2.0	+14.5	+0.4
Վայոց ձոր (նախալեռներ)	+24.0	+2.9	+32.1	+15.8	+23.2	+3.8	+24.2	+4.1	+24.7	+3.7
Տավուշ	+17.3+23.1	+2.3+2.9	+26.4+29.9	+9.5+17.2	+17.1+22.2	+3.1+4.2	+18.0+23.5	+2.8+4.4	+16.7+23.5	+0.4+1.8

¹ Ըստ Կադաստրի կոմիտեից, համայնքներից, համասփրություններից, լիազորագրային ու հավատարմագրային կառավարիչներից և այլ իրավաբանական անձանցից ստացված հաշվետվությունների ամփոփ տվյալների (հաշվի առած բազմաբնակարան շենքերի և բնակելի տների կարգավիճակի փոփոխությունները, հաշվառումից հանվածները և այլ փոփոխությունները):

² Ըստ Շրջակա միջավայրի նախարարության «Հիդրոտեղընութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի տրամադրած տեղեկատվության, 2020թ. հունիսին հանրապետության շրջանների զգալի մասում օդի ամսական միջին ջերմաստիճանը եղել է նորմայից բարձր 2 աստիճանով:

5.19. Շրջակա միջավայրի աղտոտվածության մշտադիտարկում¹

Դիտարկման համակարգում ընդգրկված ՀՀ բնակավայրերի մթնոլորտային օդի որակի ցուցանիշները, 2020թ. հունիս

	Դիտակայանների և դիտակետերի քանակը, միավոր	Վերահսկվող նյութերը	Փորձամուշների քանակը, միավոր	Վերահսկվող նյութերի կոնցենտրացիաների գերազանցումը ՍԹԿ-ից
ք.Երևան	45	ընդհանուր փոշի	785	ՀՀ նորմաների սահմաններում
		ծծմբի երկօքսիդ		
		ազոտի օքսիդներ		
		ածխածնի մոնօքսիդ		
ք.Գյումրի	25	ընդհանուր փոշի	266	ՀՀ նորմաների սահմաններում
		ծծմբի երկօքսիդ		
		ազոտի երկօքսիդ		
		ազոտի երկօքսիդ		
ք.Վանաձոր	27	ընդհանուր փոշի	461	1.4 անգամ
		ծծմբի երկօքսիդ		ՀՀ նորմաների սահմաններում
		ազոտի երկօքսիդ		
		ազոտի երկօքսիդ		
ք.Ալավերդի	45	ընդհանուր փոշի	489	2.1 անգամ
		ծծմբի երկօքսիդ		ՀՀ նորմաների սահմաններում
		ազոտի օքսիդներ		
		ազոտի երկօքսիդ		
ք.Հրազդան	18	ընդհանուր փոշի	226	1.9 անգամ
		ծծմբի երկօքսիդ		ՀՀ նորմաների սահմաններում
		ազոտի երկօքսիդ		
		ազոտի երկօքսիդ		
ք.Արարատ	13	ընդհանուր փոշի	126	1.1 անգամ
		ծծմբի երկօքսիդ		ՀՀ նորմաների սահմաններում
		ազոտի երկօքսիդ		
		ազոտի երկօքսիդ		
ք.Չարենցավան	10	ծծմբի երկօքսիդ	80	ՀՀ նորմաների սահմաններում
		ազոտի երկօքսիդ		
		ազոտի երկօքսիդ		
		ազոտի երկօքսիդ		
ք.Կապան	11	ծծմբի երկօքսիդ	44	ՀՀ նորմաների սահմաններում
		ազոտի երկօքսիդ		
		ազոտի երկօքսիդ		
		ազոտի երկօքսիդ		
ք.Քաջարան	15	ծծմբի երկօքսիդ	60	ՀՀ նորմաների սահմաններում
		ազոտի երկօքսիդ		
		ազոտի երկօքսիդ		
		ազոտի երկօքսիդ		
ք.Ծաղկաձոր	15	ընդհանուր փոշի	202	ՀՀ նորմաների սահմաններում
		ծծմբի երկօքսիդ		
		ազոտի երկօքսիդ		
		ազոտի երկօքսիդ		
գ.Ամբերդ	1	ամոնիակ	30	ՀՀ նորմաների սահմաններում
		ծծմբի երկօքսիդ, ազոտի երկօքսիդ, նիտրատ իոն	90	
		քլոր, նիտրատ, սուլֆատ իոն և ամոնիում իոն և 21 քիմիական տարրեր	30	

5.20. Արտակարգ դեպքերը 2020 թվականի հունվար-հունիսին²

Գրանցված տարերային վտանգավոր երևույթների քանակն ու տուժածների թվաքանակն ըստ տեսակի, 2020թ. հունվար-հունիս

	Արտակարգ դեպքերի քանակը, միավոր	Տուժած անձանց թվաքանակը, մարդ			Տարահանվել են, մարդ
		ընդամենը	այդ թվում՝		
			գոհվել են	վիրավորվել են	
Ուժեղ քամի, փոթորիկ, մրրիկ, պտտահողմ, փոշեփոթորիկ	50	-	-	-	-
Կարկուտ	32	-	-	-	-
Տեղատարափ անձրև	4	-	-	-	9
Չրան առատ տեղումներ	1	-	-	-	-
Սողանք, հողասահք	7	-	-	-	-
Բուք, ձյունահողմ	9	-	-	-	1 665
Մերկասառույց	20	-	-	-	177
Ձնահյուս	2	4	3	1	-
Անտառային հրդեհ	17	-	-	-	-
Ցրտահարություն վեգետացիոն շրջանում	6	-	-	-	-
Հեղեղում, գետերի վարարումներ	8	-	-	-	-
Դարավույ (փլվածք, նստվածք)	2	-	-	-	-
Քարաթափվածք	31	-	-	-	19
Երկրաշարժ	10	-	-	-	-
Վայրի կենդանիների հարձակում	66	-	-	-	-
Ընդամենը	265	4	3	1	1 870

¹ Ըստ Շրջակա միջավայրի նախարարության «Հիդրոոդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի տեղեկատվության

² Ըստ Արտակարգ իրավիճակների նախարարության Հայաստանի փրկարար ծառայության ամփոփ տեղեկատվության:

5.21. Երկրաբանական ուսումնասիրությունները 2020թ. II եռամսյակում և հունվար-հունիսին¹
 Երկրաբանական ուսումնասիրությունների ծավալն ըստ ֆինանսավորման աղբյուրների

մլն. դրամ

	2020թ. II եռամսյակ	2020թ. հունվար-հունիս
Պետական բյուջեի միջոցների հաշվին	-	-
Արտաբյուջետային միջոցների հաշվին	12.2	19.4
Ընդամենը	12.2	19.4

5.22. Պինդ օգտակար հանածոների կորզումն արդյունահանման և վերամշակման ժամանակ 2019 թ.²

Պինդ օգտակար հանածոների արդյունահանված ծավալներն ու կորուստներն արդյունահանման ժամանակ, 2019թ.

	Արդյունահանում (մետաղները՝ հանքաքարում)	Կորուստները մարվող պաշարներից, %
Բազմամետաղային հանքաքար, հազ. տ	2 178.9	2.1
Պղնձամոլիբդենային հանքաքար, հազ. տ	30 023.4	3.0
Մետաղներ, տ	135 678.0	3.0
Անդեզիտաբազալտ, մ ³	45 662.3	10.7
Ավազ, մ ³	114 153.0	5.9
Ավազակոպձային խառնուրդ, մ ³	454 399.6	6.5
Ավազային կրաքար, մ ³	3 243.0	10.2
Բազալտ, մ ³	384 739.0	9.1
Գաբրոդիորիտ, մ ³	6 770.0	2.0
Գիպսատար կավ, մ ³	30 595.8	11.7
Գրանիտ (տոնայիտ), մ ³	433.8	20.1
Դիաբազային պորֆիրիտ, մ ³	501.7	26.0
Լիթոիդային պեմզա, մ ³	72 726.5	8.4
Լիպարիտային խիճ, մ ³	1 655.0	26.9
Կավ, մ ³	78 319.1	43.6
Կրաքար, մ ³	3 560.0	10.8
Հրաբխային խարամ, մ ³	8 521.0	16.9
Հրաբխային խարամի ավազ, մ ³	53.5	6.1
Մարմարազված կրաքար, մ ³	30.0	-
Մերգելային կրաքար, մ ³	69 120.0	9.5
Պեյիտ, պեյիտային ավազ, մ ³	80 676.0	13.9
Տրավերտին, մ ³	252 860.7	8.1
Տուֆ, մ ³	71 557.4	20.6
Տուֆավազաքար, մ ³	65.0	12.2
Քարաղ, տ	11 762.8	67.8
Աղ (աղային յուծուրից), տ	44 921.7	-
Ֆելզիտ, մ ³	2 996.9	12.8
Ֆելզիտային տուֆ, մ ³	2 575.0	8.3

5.23. Հանքային ջրերի արդյունահանումը, ածխաթթու գազի կորզումը և դրանց օգտագործումը 2019 թվականին³

Հանքային ջրերի արդյունահանման և ածխաթթու գազի կորզման ծավալներն ըստ ՀՀ մարզերի, 2019թ.

հազ. մ³

	Ծավալներն ըստ ընդերքօգտագործման իրավունքի		Փաստացի ծավալները		Ազատ հոսքը
	հանքային ջրի արդյունահանման	ածխաթթու գազի կորզման	հանքային ջրի արդյունահանման	ածխաթթու գազի կորզման	
Արարատ	263.500	-	0.587	-	262.913
Գեղարքունիք	322.215	1 676.200	198.725	508.500	123.490
Լոռի	154.826	-	0.244	-	154.582
Կոտայք	432.794	415.900	110.853	204.500	321.941
Շիրակ	176.600	-	-	-	176.600
Սյունիք	3.000	-	0.746	-	2.254
Վայոց ձոր	202.500	-	44.826	-	157.674
Տավուշ	56.700	-	0.380	-	56.320
Ընդամենը ՀՀ	1 612.135	2 092.100	356.361	713.000	1 255.774

5.24. Արտանետման անշարժ աղբյուրներից վնասակար նյութերի արտանետումը մթնոլորտ 2019 թվականին

Ըստ Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի ամփոփ տեղեկատվության, 2019թ. արտանետման անշարժ աղբյուրների քանակը կազմել է 3 363, որոնց 74.9%-ն ունեցել են սահմանային թույլատրելի հաստատված չափորոշներ: Արտանետման անշարժ աղբյուրներից անջատված վնասակար նյութերի 57.5%-ը որսվել է, 42.5%-ը՝ արտանետվել մթնոլորտ:

¹ Ըստ Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության ճշգրտված ամփոփ տեղեկատվության

² Ըստ Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության ամփոփ տեղեկատվության

³ Ըստ Արմատատի հաշվառման համակարգում ընդգրկված բնական հանքային ջուր արդյունահանող կազմակերպություններից ստացված վիճակագրական հաշվետվությունների ամփոփ տեղեկատվության:

5.25. Թափոնների կառավարումը 2019 թվականին

Ըստ Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի ու կազմակերպված աղբահանություն իրականացնող ՀՀ համայնքներից ստացված ամփոփ տեղեկատվության, 2019թ. ՀՀ-ում առաջացել են 67 890.8 հազ. տ թափոններ, որոնց 93.6%-ը տեղափոխվել է թափոնակուտակիչներ:

Ըստ Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի ամփոփ տեղեկատվության, 2019թ. ընթացքում կազմակերպությունների գործունեության ընթացքում առաջացել են 67 418.0 հազ.տ (ընդհանուրի 99.3%-ը) արտադրական թափոններ:

5.26. Բնապահպանական հարկերը և բնօգտագործման վճարները 2019 թվականին¹

2019թ. կատարված բնօգտագործման վճարներն ու բնապահպանական հարկերն ըստ մարզերի և ք.Երևանի

	Ընդամենը, հազ. դրամ	այդ թվում՝		Վճարներն ու հարկերը	
		բնապահպանական հարկեր	բնօգտագործման վճարներ	մեկ բնակչի հաշվով, դրամ	մեկ կազմակերպության հաշվով, հազ. դրամ ²
ք.Երևան	1 246 972.5	876 232.2	370 740.3	1 151.5	936.2
Արագածոտն	137 632.8	25 201.4	112 431.4	1 100.4	267.8
Արարատ	674 218.4	56 535.1	617 683.3	2 627.2	2 729.6
Արմավիր	156 820.6	22 919.5	133 901.1	594.3	772.5
Գեղարքունիք	56 551.9	15 918.5	40 633.4	248.1	162.0
Լոռի	86 149.1	15 432.7	70 716.4	401.8	285.3
Կոտայք	291 073.1	42 248.5	248 824.6	1 158.5	932.9
Շիրակ	102 916.6	22 395.1	80 521.5	443.0	378.4
Սյունիք	143 181.6	60 739.0	82 442.6	1 041.8	1 573.4
Վայոց ձոր	254 689.1	19 306.8	235 382.3	5 225.6	1 744.4
Տավուշ	140 678.5	5 047.1	135 631.4	1 154.4	717.7
Ընդամենը ՀՀ	3 290 884.2	1 161 975.9	2 128 908.3	1 110.9	830.2

5.27. Բնապահպանության ընթացիկ ծախսերը և հիմնական արտադրական միջոցները 2019 թ.³

Բնապահպանության ընթացիկ ծախսերն ըստ բնապահպանության ոլորտների, 2019թ.

մլն. դրամ

	Ընդամենը
Զրաին պաշարների պահպանության և արդյունավետ օգտագործման	4 094.1
Մթնոլորտային օդի պահպանության	1 985.7
Թափոններից և այլ վնասակար նյութերից հողի պահպանության	3 280.0
Հողերի վերամշակման (ռեկուլտիվացիա)	147.7
Ընդամենը	9 507.5

5.28. Բնապահպանության իրավախախտումները 2020 թվականի հունվար-հունիսին⁴

Իրականացված ստուգումների և հարուցված վարչական վարույթների քանակն ըստ Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի ստորաբաժանումների, 2020թ. հունվար-հունիս

միավոր

	Ստուգումների քանակը	Վարչական վարույթների քանակը	որից ստուգումներով
ք.Երևան	5	105	3
Արագածոտն	2	63	6
Արարատ	6	27	7
Արմավիր	-	15	-
Գեղարքունիք	1	38	1
Լոռի	2	79	1
Կոտայք	5	26	1
Շիրակ	2	24	1
Սյունիք	1	21	1
Վայոց ձոր	1	11	-
Տավուշ	4	124	-
Հիմնական կառուցվածքային ստորաբաժանումներ	15	20	14
Ընդամենը ՀՀ	44	553	35

¹ Ըստ Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության, Պետական եկամուտների կոմիտեի և Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի ամփոփ տեղեկատվության :

² Ցուցանիշները հաշվարկվել են ըստ բնապահպանական հարկերի և բնօգտագործման վճարների վերաբերյալ հաշվետվություն ներկայացրած կազմակերպությունների քանակի:

³ Ըստ բնապահպանության ընթացիկ ծախսերի մասին ԱՄՄՍՍՍՍ-ի հաշվառման համակարգում ընդգրկված կազմակերպություններից ստացված վիճակագրական հաշվետվությունների ամփոփ տվյալների:

⁴ Ըստ Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի ամփոփ տեղեկատվության: